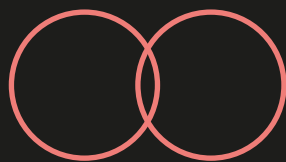

O P E R A
M A G N A

Pomůcka pro studium knihy Píseň Šalomounova

VÍCTOR ARMENTEROS

ŠALOMOUN A ŠULAMIT

PŘEPADNOU-LI JEDNOHO,
POSTAVÍ SE PROTI NIM OBA.
A NIT TROJITÁ SE TEPRV NEPŘETRHNE!

KAZATEL 4,12

PROČ SE
TATO
KNIHA NACHÁZÍ V
Bibli?

ÚVOD

Dokonce i v současném globalizovaném světě existují tabuizovaná témata, která doposud ovlivňují způsob našeho myšlení. Některá z těchto tabu přebíráme ve formě stereotypu a často nám brání v chápání druhých lidí. Další tabu mrzáčí naše myšlenky do podoby předsudků, ať je vyslovíme, nebo ne. Stejně myšlenkové pochody probíhají v lidech při čtení knihy Šalomounova píseň, a to dokonce i v dnešní době. Když otevíráme Bibli, očekáváme příběhy, které nás povedou jako vzory, nebo písně, které povznesou našeho ducha a posunou nás dál správným směrem. Chceme v nich objevit normy, které nám pomohou vymezit naši cestu. Nečekáme však, že najdeme knihu, která bude popisovat běžné projevy lásky s jejími pochybnostmi a vášněmi, s jejími vyznáními i hádkami, s její sexuální intimitou a „pikantním“ jazykem. Přesto tato kniha v Bibli je. A je k tomu důvod. V Bibli se po celá staletí nezachovalo nic, co by nám pomohlo lépe porozumět světu a Bohu jako tato kniha. Vůbec nic!

Jako moudrý muž, kterým opravdu byl, Šalomoun rád zpochybňoval zažitá stereotypy, abychom se na věc dokázali podívat z jiného úhlu. Dělá to například tím, že v knize Přísloví uvádí spoustu maxim – morálních principů (některá z nich jsou jeho, ale mnoho dalších získal od jiných lidí) a tím nám umožňuje vidět další verze pravdy zachycené v příslovích. Stejný princip použil i v knize Kazatel (Kohélet), kde zpochybňuje úplně všechno, abychom mohli lépe porozumět Božímu „vše...“ (všemohoucí, vševědoucí, všudypřítomný a vše milující Bůh) a účtě, kterou mu dlužíme. A něčeho podobného se snaží docílit v Šalomounově

písni, ve které zaměřuje naši pozornost na upřímnou a přirozenou lásku páru, která (pokud použijeme tuto alegorii) ukazuje na Boží lásku k jeho lidu. Na lásku tak přirozenou a opravdovou, že rozptýlí i mnohá naše tabu. Není pochyb o tom, že Šalomoun věděl hodně o povrchních a nesouladných „láskách“, ale v tomto kontrastu života a přemýšlení nám zanechal neuvěřitelně krásnou knihu o skutečné lásce. Nepotřebujeme Platona, Disneyho ani Netflix. V této knize Šalomoun odhaluje živou lásku. Proto je tato kniha v Bibli.

Jak to Šalomoun udělal? Nevybral si tweety své doby (Přísloví) ani filozofickou práci (Kohélet). Místo toho si vybral vítěze Grammy a vytvořil mistrovské hudební dílo. Pro lidi hodně náboženské je to oratorium, pro ty vzdělanější je to opera a pro další, kteří mají rádi filmy a divadlo, je to prostě muzikál. Pro nás žánr není důležitý. Důležité je, že jde o vyjádření lásky mezi dvěma lidmi formou písně a poezie. Našel by se vůbec někdo, kdo nikdy nenapsal zamilovanou básničku? Ještě jsi takovou nenapsal či nenapsala? Pak jste propásli zážitek, který je stejně vášnivý i trapný (píšu to pro pragmatiky mezi vámi, kteří v určitém okamžiku pocítili záplavu lásky – a později na to raději zapomněli).

Pojďme si nakrájet pizzu

Když pozveme přátele na pizzu, vždycky řešíme stejné dilema: Jak co nejlépe nakrájet pizzu. Někteří lidé jsou schopni sníst

celou půlku, zatímco další (většinou jsou to ženy) snědí jeden kousek a jsou přejedení. Proto je těžké nakrájet pizzu tak, aby to vyhovovalo všem! Kdybychom se pokusili rozdělit na části některou biblickou knihu, může se stát něco podobného. Každý z nás má svoje předporozumění a výklady. Mé rozdělení knihy Píseň Šalomounova nemusí uspokojit každého. Rád bych vám pro tentokrát předložil tento návrh nástinu této knihy:

1. Nejkrásnější píseň (Píseň Šalomounova 1,1):
Lepší než kdokoliv jiný.
2. Moje sluncem políbené potěšení (Píseň Šalomounova 1,2–11):
Nejkrásnější láska.
3. Vyznání lásky (Píseň Šalomounova 1,12–2,7):
Nejlepší láska.
4. Jarní setkání (Píseň Šalomounova 2,8–13; 2,14–3,5):
Nejčistší láska.
5. Královská svatba (Píseň Šalomounova 3,6–11):
Nejpřínosnější smlouva.
6. Nádherná (Píseň Šalomounova 4,1–7.9):
Nejlepší projekt.
7. Slova lásky (Píseň Šalomounova 7,10–8,14):
Nejlepší slova.

Proč tyto části? Z jednoduchého důvodu: Píseň o Šalomounovi dělíme na menší díly, abychom se nepřejedli informacemi a poznatky. Tímto způsobem budeme tuto biblickou knihu vstřebávat kousek po kousku.

Jedinečná kniha pro mimořádné lidi

Spousta lidí vyjadřuje na tuto knihu svůj názor. Většina by se neodvážila říci, jako někteří Židé z 1. století, že by neměla být součástí biblického kánonu, ale mají za to, že jde o druhořadou

knihu. Mýlí se, protože je v ní několik prvků, které se podobají lásce k Bohu spíše než lásce muže a ženy. Samozřejmě, jsme lidé a děláme chyby, ale je jasné, že energie této lásky dokáže překonat opravdu mnoho překážek. Nenechejme se oklamat vyprávěním o tom, že existuje krátkodobá láska, která nemá žádné ideály. Zasloužíte si něco lepšího: nové vydání této Nejkrásnější písně ve vašem životě.

Podle mne nastal okamžik, abychom se ponořili do Šalomounovy písně (nejlepší překlad názvu této knihy by mohl znít Nejkrásnější píseň) s cílem řešit naše vlastní tabu, ať už vycházejí z našich zaběhlých forem myšlení, nebo z předsudků. Proč? Protože jsme byli stvořeni pro lásku a bylo by dobré vědět, co o této zkušenosti říká Bible. Konečně, je to téma, o kterém mluvíme, zpíváme i pláčeme a užíváme si ho natolik, že si zaslouží alespoň zlomek našeho času. Souhlasíte se mnou?

Pak vás tedy vítám v inscenaci Nejkrásnější písně! Zábava a endorfiny jsou zajištěné. Vstup je zdarma a všem přeji uspokojivý závěr.

Obsah

Pomůcka pro studium
knihy *Píseň* Šalomounova
VÍCTOR ARMENTEROS

01	O autorovi	/ 07
02	Jak z tohoto zdroje získat maximum	/ 08
03	KAPITOLA 1 LEPŠÍ NEŽ KDOKOLIV JINÝ	/ 10
04	KAPITOLA 2 NEJVĚTŠÍ KRÁSA	/ 18
05	KAPITOLA 3 NEJLEPŠÍ LÁSKA	/ 26
06	KAPITOLA 4 NEJČISTŠÍ LÁSKA	/ 34
07	KAPITOLA 5 NEJPŘÍNOSNĚJŠÍ SMLOUVA	/ 42
08	KAPITOLA 6 NEJLEPŠÍ PROJEKT	/ 50
09	KAPITOLA 7 NEJLEPŠÍ SLOVA	/ 58
10	KAPITOLA 8 NEJLEPŠÍ Z NEJLEPŠÍCH	/ 66
11	Poděkování	/ 78
12	Poznámky	/ 79

O AUTOROVĚ

Víctor M. Armenteros získal titul Ph.D. v oboru semitské filologie studiem na Univerzitě Granada a Ph.D. v oboru Starý zákon na Adventistické univerzitě River Plata v Argentině. Titul Mgr. v oboru výchovy získal studiem na Univerzitě Deusto ve Španělsku. Více než dvacet roků učil na Adventistické vyšší škole Sagunto ve Španělsku a na Adventistické univerzitě River Plate v Argentině, kde také sloužil jako zástupce akademického rektora. V současnosti působí jako děkan na Adventistické vyšší škole Sagunto ve Španělsku, kde také učí. Kromě toho slouží jako vedoucí oddělení výchovy Španělské unie sborů.

Svůj život spojil s Ester Sánchezovou, která má také titul Ph.D. v oboru teologie a která je radostí jeho srdce. Oba rádi cestují, připravují nová jídla a čtou všechno, na co na svých cestách narazí.

TIP 1 / MODLITBA

„Modlitba znamená otevřít srdce Bohu jako svému příteli.“¹ Nejdůležitější věcí, kterou můžete na začátku této cesty poznávání lásky a vztahů udělat, je pozvat Boha, aby se stal součástí této cesty. Začněte každou lekci opravdovou modlitbou. Vyjádřete Bohu upřímně svá očekávání a svoje touhy. Mluvte s ním o svých zápasech a bolestech. Požádejte Ducha svatého, aby vám otevřel oči, abyste uviděli to, co se o tomto důležitém tématu musíte naučit. Poproste Boha, aby působil na vaše srdce a aby vám toto studium pomohlo ve vašem růstu. Udělejte z času modlitby výjimečný okamžik. Využívejte tichou modlitbu, vedte si modlitební deník, založte si modlitební skupinu, zapisujte si svoje modlitby... Máte nekonečně mnoho možností. Vyberte si vlastní způsob, který vám umožní co nejlépe komunikovat s Bohem.

TIP 2 / MODLITEBNÍ DENÍK

Knihu Píseň Šalomounova studujte aktivně a zacíleně. Používejte zápisník, do kterého si píšete to, k čemu vás bude během čtení nebo naslouchání textu inspirovat Bůh (a Duch svatý). Neuzavírejte se pouze do sebe, ale spíše reagujte a odpovídejte na předkládané myšlenky. Formulujte je vlastními slovy a zapisujte si svoje závěry, klíčové praktické podněty a také svoje otázky. Pokud jste kreativní typ, využívejte svoje dovednosti psaní nebo kreslení.

TIP 3 / MODLITBA DNE

Cílem modlitby dne v každé lekci je to, abyste se v modlitbě zaměřili na téma daného dne. Tato krátká modlitba za hlavním textem by vás měla podnítit a přivést k tomu, abyste do svého života pozvali Ducha svatého, aby začal konkrétně jednat. Můžete tuto modlitbu pronést potichu, ve skupině nebo ji napsat. Potřebujeme vědět, že Bůh je vedle nás a že modlitba je způsobem, jakým s ním komunikujeme. Začněte čtení modlitbou a modlitbou je také ukončete.

TIP 4 / OTÁZKY

Na konci každé lekce jsou otázky určené k osobní reflexi nebo ke skupinové diskuzi. Doufáme, že vás tyto otázky povzbudí, abyste kladli více vlastních otázek. Pokud jste ve skupině, buďte vždy ohleduplní a projevujte vůči druhým úctu a takt. Poslouchajte aktivně, vyjadřujte vlastní názory a současně respektujte názory druhých.

TIP 5 / JDĚTE HLOUBĚJI

Tato část vás vybízí, abyste při svém studiu šli do hloubky. K tomu se hodí deník, notebook nebo aplikace pro poznámky v telefonu. Bude také skvělé, když se začtete do biblických komentářů a slovníků. Požádejte svého kazatele, vedoucího mládeže nebo duchovního vůdce, ať vám doporučí vhodnou literaturu. Cílem je, abyste při tomto studiu byli aktivními studenty, kteří tuto šanci využijí na maximum. Tuto část můžete dělat sami nebo společně se svými přáteli. V této části také najdete další biblické texty, které si můžete přečíst, stejně jako otázky, podněty k přemýšlení, modlitební témata a citáty k zamyšlení.

TIP 6 / OSOBNÍ VÝZVA

Bible nás vede především k tomu, abychom nové poznatky uváděli do praktického života. Nemá smysl něco číst, a přitom se tím nenechat ovlivnit nebo proměnit. Po poznání musí nevyhnutelně následovat akce a jednání. Cílem osobní výzvy je pomoci vám realizovat a prakticky uplatnit klíčovou myšlenku textu.

TIP 7 / AKTIVITY

Každá lekce zahrnuje dvě nebo tři aktivity, které lze použít ve skupině, jako například ledoborce nebo interaktivní způsob řešení klíčových myšlenek textu. Tyto aktivity jsou skvělé pro použití ve skupinách mládeže, při mládežnických aktivitách, exkurzích apod. Mohou vám pomoci v úvodu každé lekce nebo se skupinovou výzvou na konci lekce.

POMOZTE NÁM VE ZLEPŠENÍ

Neustále se snažíme připravit pro vás lepší materiály. Dejte nám vědět, co si o nich myslíte, pomocí tohoto odkazu:

<http://bit.ly/OperaMagnaSurveyCZ>

Lepší
než
kdokoliv
jiný

KLÍČOVÝ TEXT:

Píseň Šatounova

1.1

Nejkrásnější z písní Šalomounových

PÍSEŇ ŠALOMOUNOVA I,1

Psaní básní nebo skládání milostných písní sahá do hluboké minulosti. Říká se, že první milostnou báseň v dějinách (i když s tím úplně nesouhlasím, protože podporuji Genesis 2) mohla napsat kněžka bohyně Inanny svému milovanému králi Shu-Sin. Tím se dostáváme hluboko do minulosti, do sumerské éry, zhruba před 4 000 lety. Báseň zní:

*Ženichu, drahý mému srdci,
nádherná je tvoje krása, sladká jako med.
Jsi jako lev, drahý mému srdci,
jsi opravdu nádherný, sladký jako med.¹*

Dobře! Vypadá to, že kdosi už dávno předběhl Mariah Carey. První milostná píseň (ve skutečnosti první píseň, která se zachovala s notovým doprovodem) je píseň Hurrian bohyni Nikkal z doby 3 400 roků před naším letopočtem. Od té doby bylo napsáno přes 100 milionů milostných písní. Proč tolik písní? To je jednoduché.

Protože nám na nás záleží. Záleží nám na sobě, když se všechno daří, a záleží nám na sobě, i když se nám nedaří. Jedním z největších očekávání člověka je, aby si našel svoji „lepší polovinu“.² Navíc, láska je hodna toho, aby se proměnila v krásu slova a písně. I ty nejsmutnější písně o zlomeném srdci se nás hluboce dotýkají. S tím nic nenaděláme! Byli jsme stvořeni k tomu, abychom milovali a byli milováni.

Jakou milostnou píseň bychom zvolili za nejlepší ze všech? Který ze zpěváků a zpěvaček by byli jedničkou na HMA (Hudební soutěž lidstva)? Taylor Swift? Ariana Grande? Stevie Wonder? Elvis Presley? Jan z Kříže? Gaius Valerius Catullus? Chester Beatty?³ Ve skutečnosti nikdo z nich. „Cenu získává... Šalomoun.“ Ten Šalomoun z Bible? Ano, opravdu, Šalomoun z Bible! Šalomounova píseň je klíčovým hudebním dílem o lásce. Inspirovala spoustu románů, divadelních her a filmů, zejména ve 20. století, kdy byla romantika v módě. V dnešní době se obsah této knihy zpochybňuje, protože se vášnivě diskutuje o pojmech jako vylučnost, věrnost, rovnocennost, svobodná vůle, trvalá láska a manželství. „Nová láska (neolove)“ upřednostňuje víc toleranci než respekt, víc spravedlnost než vzájemné doplnění, víc sexualitu než intimitu. Tyto odchylky nám brání vnímat hlubší nitky v Šalomounově písni. Potřebujeme identifikovat správné „kódy“, abychom si mohli užít tuto krásnou knihu, nebo spíš nejkrásnější píseň.

Muzikál West Side Story

Muzikál West Side Story (Příběh ze západu) měl premiéru v divadle Winter Garden Theatre na Broadwayi v roce 1957. Jednalo se o adaptaci filmu Romeo a Julie od Williama Shakespeara (1597). Stejně jako v Shakespearově britské tragédii se do sebe zamilují dva mladí teenageři různého socio-ekonomického původu. Tony (Romeo) bojuje o lásku Marie (Julie) proti Jetům (Montagues) a Sharksům (Capulets). Hra se stala tak slavnou, že se v mnoha zemích hraje dodnes a brzy o ní bude uveden nový film Stevena Spielberga.

Úspěch tohoto muzikálu odhaluje, že pravá láska není omezena rasou, kulturou nebo postavením. Lidé milují tento druh lásky, která překonává všechny překážky. Mnoho dnešních úspěšných telenovel má úspěch proto, že popisují, jak se někdo sociálně znevýhodněný snaží získat lásku někoho „urozeného“ nebo bohatého. Lidé se zajímají o lásku, která získává toho nejlepšího.

Píseň Šalomounova je o tomto tématu, takže bychom ji mohli nazvat East Side Story (Příběh z východu). Je to východní příběh o lásce mezi dobře vypadajícím vládcem (jeho otec David měl bohatou hřívu vlasů) a skromnou rolnickou dívkou. Je to příběh o dvou milencích, opravdových přátelích, a také o přátelích, kteří nejsou zase takovými přáteli (jako byly přítelkyně, které se Šulamitce pokoušely odlákat jejího přítele), a o řadě dalších lidí, kteří dokázali vyjádřit svůj názor. Existuje snad vhodnější téma pro dnešní dobu? Tento příběh byl ve starozákonní době tak fascinující, že se četl během svátků Pesach, kdy rozkvetly louky a pole a mladí lidé si projevovali city. Kniha si získala takový respekt, že předčila skutečný příběh a začala se chápat jako umělecký popis lásky Boha k jeho lidu.

První láska

Dobře víme, že Šalomoun měl slabost pro ženy, ale nebylo tomu tak vždycky. Než propadl střídání vztahů, zažil úžasnou první lásku. A tato první láska se podobala modelu prvního páru na světě, Adama a Evy. Podívejme se na některé detaily:

- › **Dvě jména, jeden kořen.** Hlavní postava Šalomounovy písně se jmenuje Šelomoh (Šalomoun) a jeho milénka Šelomit (Šulamit). Oba pojmy jsou odvozené od slova šalom, které kromě míru souvisí s celistvostí. Co vám to připomíná? Samozřejmě prvního muže (Iš) a první ženu (Išah). Dvě jména, mužské a ženské, sdílející stejný kořen. Je to náhoda? Myslím, že ne.

Všimli jste si někdy, že páry mají tendenci pozměňovat jméno milého člověka, zejména v intimních okamžicích? Většinou používají něžné přezdívky. Některé jsou láskyplné (miláčku, broučku), jiné pocházejí z přírody (sluníčko, hvězdičko), některé z říše zvířat (kočičko, medvídku) a některé dokonce z popové kultury (barbínko, supermane, rambo). To, na čem nám záleží, pojmenujeme zvláštním jménem. Jsem si jistý, že Šalomoun oslovoval Šulamitku: „moje potěšení políbené sluncem“ (budeme o tom hovořit ještě později), protože velmi něžným způsobem cítil, že ona je tím, kdo z něho dělá úplného člověka. Jádrem jeho emocí byla jeho láska.

„Ušimlí jste si někdy, že páry
mají tendenci pozměňovat
jméno milého člověka,
zejména v intimních
okamžicích?“

- › **Ze zahrady Eden do zahrad v Jeruzalémě.** Kniha čerpá svoje obrazy z venkovské a zemědělské symboliky. Krása souvisí se zvířaty, s květinami a ovocem. Možná je to pro nás nezvyklé, protože jako obyvatelé měst spíš než přírodě rozumíme chatům a selfíčkům. Se zeleninou a ovocem přicházíme do styku pouze při nákupu v supermarketu, možná ještě v městské zahrádce na balkóně, kde pěstujeme salát nebo rajčata. Jazyk Šalomounovy písně nás přivádí zpátky ke kráse zahrady Eden. Možná i proto mnoho Židů Ježíšovy doby prohlašovalo, že se jedná o největší knihu Tanachu (hebrejské Bible).

I když jsme s přírodou tak málo spojeni, děláme totéž. Chci se s vámi podělit o několik výroků z Pinterestu, které uvádím jako příklad:

- „Barvy jsou úsměvy přírody.“ (Leigh Hunt)
- „Všechny květiny uchovávají světlo hluboko v kořenech.“ (Theodore Roethke)
- „Když máte slunce uvnitř, nezáleží na tom, jestli venku prší.“ (Anonymní)

Krásně to vyjadřuje i Clairel Estévez ve své básni:

Do přírody

*Vezmi mě někam na krásné místo,
kde příroda stále dýchá –
plná života.
Pojďme tančit za zvuku cvrčků,
zatímco úplná tma
odhaluje hvězdy.⁴*

Je možné, že nám podvědomě stále chybí zahrada Eden? Domnívám se, že je tomu tak. Kdesi hluboko v našem srdci cítíme nostalgiu po světě, pro který jsme byli stvořeni, i po milostných vztazích, které tam mají svůj původ.

› **Předává hodnoty z Genesis 2.** Určité principy, které se nacházejí v příběhu Adama a Evy, jsou i v Písni Šalomounově. Například komplementarita prvních lidí, která určuje jejich rovnocennost (nejsou to pouze vrstevníci, ale také lidé stejných šancí). V Písni Šalomounově nezáleží na tom, odkud pocházíte nebo jakého sociálního statutu jste; důležité je mít možnost se navzájem milovat na stejné úrovni.

› **V prvních třech kapitolách knihy Genesis** najdeme řadu konceptů, které později rozvíjejí další části Bible. Mnoho těchto pojmů, které se objevily před pádem člověka do hříchu, uvádí nadčasové principy. Jinými slovy, jsou součástí našeho uspořádání bez ohledu na to, v jakém stavu se nacházíme. Jedním z těchto principů je i láska lidského páru, jak o tom svědčí Píseň Šalomounova, a také naše touha sdílet svůj život s někým jiným.

“Je možné, že nám podvědomě stále chybí zahrada Eden?”

Chcete se o těchto principech dozvědět více? Nebojte se, vrátíme se k nim později.

Není pochyb o tom, že ať už se nazýváme jakkoliv, pro lásku je důležité mít společnou ideovou základnu nebo společný projekt. Co můžeme říci o nadčasových principech, o kterých nás učí Boží slovo? Nemají nás zatěžovat, ale mají nás vést. A opravdu fungují.

Modlitba dne

Drahý Bože, uvědomuji si, že jsi nás stvořil proto, abychom milovali druhé a byli milováni. Pomoz mi milovat celým srdcem a čistým způsobem, stejně jako mě miluješ ty.

OTÁZKY

1. Co tě zvlášť oslovilo v dnešním tématu? Proč tě to oslovilo?

2. Co čekáš od lásky ty? Jak vaše kultura ovlivňuje způsob, jakým vidíte a chápete lásku? V čem se tvoje osobní pochopení lásky liší od toho, co určuje vaše kultura?

3. Souhlasíš s tímto výrokem: „Cítíme touhu po světě, pro který jsme byli stvořeni, i po láskyplných vztazích, které tam začaly“? Pokud ne, proč?

4. Co očekáváš od tohoto studia knihy Píseň Šalomounova? (viz Píseň 1,1)

HLUBŠÍ STUDIUM

- › **Přečtěte si** Genesis 1,24–31 a Genesis 2. Jaká poučení o lásce z uvedených pasáží můžeme vyvodit? Udělejte si seznam hodnot, které najdete v Genesis 2. Jak je můžete uplatnit ve svých vztazích?
- › **Přečtěte si** 2. kapitolu z knihy *Patriarchové a proroci* od E. Whiteové s názvem Stvoření.
- › **Prozkoumejte** strukturu textu knihy Píseň Šalomounova. Použijte biblické komentáře a slovníky, kontaktujte svého kazatele nebo se zeptejte svých přátel.
- › **Zamyšlení:** „Bůh uspořádal první svatbu. Původcem sňatku je tudíž Stvořitel vesmíru.“ (*Patriarchové a proroci*, str. 23)
- › **Podívejte se** na toto video připravené v Bible Project (in English): <http://bit.ly/BibleProjectSongofSongs> (Pozn. Autoři tohoto videa zpochybňují skutečnost, že Šalomoun byl autorem Šalomounovy písně. Video nicméně poskytuje obecný úvod a vizi knihy a její struktury, které mohou být užitečné.)
- › **Modlete se:** Pozvěte Boha, aby se stal součástí tohoto studia lásky v Šalomounově písni. Buďte k němu upřímní ohledně svých očekávání i svých nejhlubších tužeb.

OSOBNÍ VÝZVA

Šalomoun byl *influencer*. Nejkrásnější píseň nám říká, o čem je skutečná láska.

Zamysli se nad svým oblíbeným *influencerem* (*youtuber, instagrammer, tiktoker, herec, tweeter, spisovatel, zpěvák...*). Jakým tématům se obvykle věnují? Jaké hodnoty sdílejí? Kolik času věnuješ jejich sledování?

Během tohoto týdne vás chci vyzvat, abyste si **v Písni Šalomounově zvolili právě Šalomouna (společně se Šulamitkou) za svého hlavního influencera**. Dělejte si poznámky, zvýrazňujte, ptejte se, přemýšlejte, analyzujte a dovolte, ať vás toto studium skutečně ovlivní. **Každý den** si z každé lekce opište větu, která se vám líbila, a sdílejte ji na svých sociálních sítích. Modlete se k Bohu, aby se tato zpráva dostala i k dalším lidem, kteří ji potřebují.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: VYTVOŘENÍ VLASTNÍ VLAJKY

Pomůcky: 1 list papíru, 1 pero nebo tužka pro každého člověka

Popis aktivity

- › Každý účastník si během několika minut vytvoří vlastní vlajku, takovou, která ho nějak představí. Můžete použít ikonky, kresby, siluety, omezení jste pouze vaší představivostí.
- › Po uplynutí domluveného času každý účastník ukáže svoji vlajku a vysvětlí, proč a v čem ho představuje. Povzbudte všechny, aby kladně ohodnotili vlajky všech ostatních.
- › Pro usnadnění této aktivity je možné účastníky rozdělit do menších skupin, v závislosti na počtu účastníků.

Aplikace

Bůh je nejkreativnější bytost ve vesmíru. Každý prvek přírody a každého člověka navrhl tak, aby ukázal, jak je úžasný. I když je každý z nás odlišný, všichni jsme byli stvořeni k obrazu Božímu. Prostřednictvím naší činnosti a jednání můžeme všichni odrážet Boží lásku. Každý z nás to dělá jedinečným způsobem, a to díky různým darům, které Bůh každému z nás dal.

Modlete se a děkujte Bohu za to, že každého z nás stvořil jako jedinečného člověka, kterému dal také jedinečné dary a schopnosti.

AKTIVITA 2: VYBUDUJME „NÁS“

Pomůcky:

- › Jednostránkový vytištěný popis páru: Gabriel a Gabriela. Vysvětlete, kdo jsou, kde žijí, čím se živí, jak se setkali. Tento list papíru potom rozstříháte na malé proužky.
- › List papíru a pásky

Popis aktivity

- › Všichni účastníci obdrží jeden proužek s popisem Gabriela a Gabriely. Každý by se měl pokusit jejich příběh rekonstruovat na základě tohoto útržku. Pak všichni dají dohromady své ústřížky a střípky informací a společně zrekonstruují jejich životní příběh.

Aplikace

Poznání člověka vyžaduje čas a osobní úsilí. Zdravý vztah znamená nezištně sloužit druhému člověku. Když dáme dohromady části „ty“ a „já“, vytvoříme společné „my – nás“, což je ozvěnou biblického „my“. Jestliže do obrazu zahrneme i Boha, dokážeme oživit a prožívat zkušenost Adama a Evy (Iš a Išah) nebo Šalomouna a jeho milé (Šelomoh a Šelomit). Toto má být cílem všech vztahů.

Investujte čas do poznávání druhých lidí; nezůstávejte jen na povrchu a na těch stránkách osobnosti, které se vám líbí. Jedině tak budete moci budovat pevnější vztahy založené na biblických principech.

Modlete se společně a požádejte Boha, aby vám pomohl nahlédnout za viditelnou stránku lidí. Požádejte ho, aby vám pomohl vidět druhé lidi tak, jak je vidí On.

NEJKRÁS- NĚJŠÍ LÁSKA

KLÍČOVÝ TEXT:

PÍSEŇ
ŠALOMOUNOVA
1, 2-11

ČERNÁ JSEM, A PŘECE PŮVABNÁ. NEHLEĎTE
 NA MNE, ŽE JSEM AŽ DOČERNA OPÁLENÁ,
 ŽE MĚ TAK OŽEHLO SLUNCE.
 ULOŽILI MI VINICE HLÍDAT,
 NEUHLÍDALA JSEM VŠAK VINICI VLASTNÍ.
 POVĚZ MI TY, KTERÉHO TOLIK MILUJI, KDE TĚ NAJDU!'

PÍSEŇ ŠALOMOUNOVA 1,5–7

Charles F. Gounod byl věřícím člověkem a také skvělým hudebním skladatelem. Příběh Goetheho jej inspiroval ke zkomponování opery Faust. Jednou z jejích hlavních postav je Markétka, mladá a nevinná venkovská dívka, která podléhá pokušení vnější krásy. Nejznámější árií z této opery je Píseň drahokamu, ve které se Markétka dívá na sebe do zrcadla a cítí se naprosto nádherně.

”

Uplynulo mnoho let, než jsem si uvědomil, že krása je mnohem víc než jakýkoli módní ideál, který nám společnost vnucuje.

“

Přitom zpívá toto:

*Co zřím, jak je náhle
tvář má změněná,
jak plá v zrcadle tom
líc mi ruměná.*

Jsi to ty, ó Markétko?

Jsi to ty? Pověz jen!

Pověz jen! V tomto lesku, září této?

Ne, ne, nejsem to již,

ne, ne, to jsou krásnější tváře,

dceř to královská spíš.²

Jak to všechno souvisí s Písní Šalomounovou? Dozvíme se to za několik okamžiků. Během dospívání jsem rád a hodně četl, zvláště pak komiksy. Dával jsem přednost belgickým komiksům, konkrétně Tintinovi. Bylo to úžasné, protože jsem mohl poznávat historii a zeměpis, detektivní i diplomatické zápletky. V několika číslech série Tintin se objevila postava Biancy Castafiore. I když nepatřila k nejdůležitějším, vnímal jsem ji jako paradoxní postavu. Zastupovala italskou divu a operní zpěvačku s vlastní ochrannou známkou Jewel Song. Vždycky mi připadala vtipná, protože Hergé ji kreslil jako statnou, poněkud obézní dámu, a přesto se před zrcadlem cítila nesmírně krásná. Uplynulo mnoho let, než jsem si uvědomil, že krása je mnohem víc než jakýkoli módní ideál, který nám společnost vnucuje (proto jsem podcenil křivky Biancy Castafiore). Zjistil jsem, že krása roste zevnitř ven. A že se nachází v blízkosti chytřejších očí (než jsem měl tehdy já), které ji vidí.

JSEM TMAVÁ, CO TEDY S TÍM?

Šulamitka, ženská protagonistka Písně Šalomounovy, byla venkovská dívka. Dělal to, co dělaly venkovské dívky své doby: pracovala na polích. Tato práce zjevně poznamenala její postavu: jemnost jejích rukou (nebyly tak hebké), sílu jejích svalů (byly pevné) a zvlášť barvu její kůže. Opálená kůže je dnes v Evropě symbolem toho, že patříte do vyšší společenské třídy (potápění na Maledivách, surfování v Tarifě, opalování v Cancúnu nebo na Mallorce), ale tehdy tomu tak nebylo. Světlá kůže byla spojována s bohatými jeruzalémskými dívkami, které se nevystavovaly slunci, protože venkovní práce vykonávali sluhové.

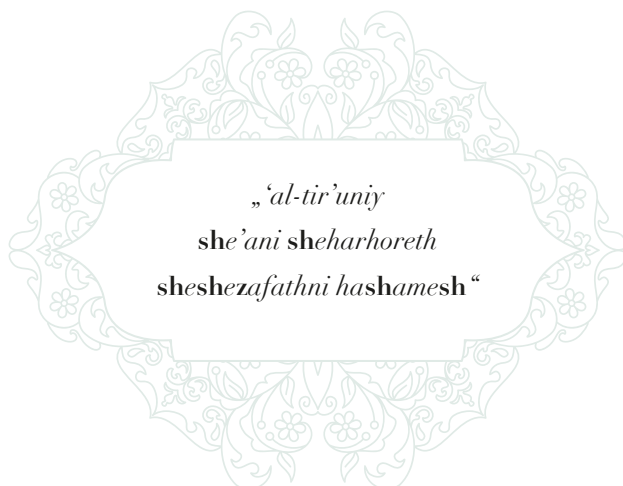
Tato dívka se dívá na svoji kůži, dívá se na lidi kolem sebe a říká jim (dovolte mi text parafrázovat):

*„Jsem tmavá, bohaté dívky,
ale jsem atraktivní.*

*Jako taška Speedy³ od Louis Vuittonu,
jako Givenchy od Audrey Hepburnové
na snídani u Tiffanyho.*

*Nedívejte se na barvu mé kůže,
protože ji opálilo slunce.“*

Mohla by být atraktivní, kdyby neodpovídala tehdejšímu estetickým normám? Způsob, jakým prezentuje svůj „nedostatek“, nám odhaluje její skutečnou povahu, její bohaté nitro. Chci, abyste si poslechli tento text v původním znění. Vypadá takto:

Přečtěte si tento text nahlas. To je ale spousta sykavek! A nejsou tam náhodou. Existuje syčení jako „psssst“ („budte potichu“ nebo „váš předpoklad mě nerozhodí“); tato slova se však šeptají, protože ona nepotřebuje křičet ani se vnucovat, aby ukázala, kým je; jsou to syčivé zvuky, které zní příjemněji než píseň tisíce sirén (když takto mluvila, její milenec musel být okouzlený). Jako by se snažila dát najevo, že její vnější krása je dočasná, zatímco uvnitř skrývá skutečné bohatství dobra. Není pak divu, že Šalomoun ve své bezkonkurenční moudrosti dokázal odhalit a uvidět její vnitřní krajinu. Výsledkem bylo, že se zamiloval do této venkovské dívky tmavé pleti, která měla tak různobarevné srdce.

TYRANIE ESTETIKY

Když měříte krásu podle křivek nebo přímek, na základě symetrie nebo podle toho, kolik ze svého těla ukážete, snadno ztratíte hlubší vnímání sebe i ostatních. Přinejmenším tyto faktory nakonec lidi materializují. Je pravdou, že v naší konzumní společnosti je běžné měnit lidi v pouhé předměty. Avšak lidé jsou lidé, nikoliv předměty. Porovnávání se s druhými vede ke krátkodobým i dlouhodobým důsledkům. Jedním z nich je pocit, že se za sebe stydíme. Když nesplňujeme požadované parametry ideálu krásy, můžeme se cítit trapně a brzdí nás to. Dalším důsledkem je úzkost, kterou pociťujeme, protože ve své mysli neustále vyhodnocujeme to, jak vypadáme. Ideál krásy se tak stává jediným faktorem, který dává člověku hodnotu. To je smutné a velice špatné.

Ještě jednou opakuji, lidé jsou lidé, nejsou to věci. Proto mě fascinuje odvaha Šulamitky, když prohlašuje, že ona je mnohem víc než barva její kůže: je lidskou bytostí, která pracuje, cítí, miluje a zaslouží si úctu.

Konzumní společnost nás učí, a dokonce nám to vnucuje, rozpoznávat vnější krásu. Tento trend bychom však měli vyvažovat znaky, které odkazují na skutečnou krásu. Rád bych se s vámi podělil o několik projevů, které nám pomohou objevit vnitřní krásu druhých lidí:

- › **Úsměv.** Úsměv o člověku hodně vypovídá. Ve skutečnosti z nás úsměv dělá člověka. Říká se, že úsměv je o dost levnější než elektřina, a přesto svítí mnohem jasněji.
- › **Laskavost.** Není těžké být milý a přátelský. V důsledku sociálního napětí však často zapomínáme na to, že laskavé slovo ve správný čas vykoná mnoho dobrého a hodně o nás vypovídá.
- › **Humor.** Když se díváme na svět trvale radostně, naučíme se nebrat podružné věci života příliš vážně, a zároveň se věnovat tomu, na čem opravdu záleží. Humor je jakýmsi přetlakovým ventilem, který nás osvobozuje od vlastního já a našich limitů.
- › **Vděčnost.** Dobrý člověk je vděčný, protože dokáže ocenit snahu druhých lidí. Porozumění druhým a projevování vděčnosti z nás dělá lidi, kterých si ostatní váží.
- › **Velkorysost.** Velkorysost nás nutí dívat se kolem sebe, rozpoznávat potřeby ostatních lidí a podílet se na společné solidaritě.

”

Je pravdou, že v naší konzumní společnosti je běžné měnit lidi v pouhé předměty.

“

- › **Služba.** Velké srdce bývá spojeno s velkýma rukama. Touto metaforou chci říci, že pokud jste dobří zevnitř, budete dobří i navenek. Pozorujte lidi, kteří mají velké srdce, a dáte mi za pravdu.
- › **Opravdovost.** Autenticita umožní vnitřní kráse prozařovat ven mnohem jasněji. Nejdříve ze všeho je potřeba přijmout sama sebe takového, jaký jsem; to je první velký krok k růstu. Zadrugé, když druhým odhalíme, jací opravdu jsme, dodá nám to skutečnou hodnotu; neznehodnotí nás to jako osobu.
- › **Soulad.** Vysoké skóre získáme tím, že se naše činy budou shodovat s našimi slovy. Život v nesouladu (disonanci) je minimálně smutný a bude také neuspokojivý. Člověk, který má odvahu uskutečnit a obhájit svoje ideály a nepoddá se přitom sociálnímu tlaku, vzbuzuje respekt a uznání.
- › **Transcendence.** Existuje „krása“, která nemá žádný hlubší přesah. Takoví lidé vyhledávají okamžité prožitky, zábavu, endorfiny. Vnitřní krása však vidí všechno z širší perspektivy. Lidé, kteří ji vlastní, působí oduševněleji, aniž by ztratili svoje postavení nebo vliv. Jako křesťané máme tu výsadu, že náš život i svět můžeme vidět průzorem Ježíšových zaslíbení, která našemu pohledu poskytují pravou hloubku.

TRVALÁ PŘITAŽLIVOST

Na základě toho, co jsme si řekli, jaké je tajemství trvalé atraktivy? Někdo řekne: Mít pěkné tělo. Odpověděl bych mu: Skvělé, trefil jsi hřebíček na hlavičku! (Ano, byl by v tom sarkasmus.) Dobře, takže tělesná atraktivita získala bod, ale pouze jeden bod. Trvalá přitažlivost stojí na více než na jednom nebo několika takových bodech. Budujeme ji tím, co říkáme, svými očekáváními a konkrétními i sdílenými zkušenostmi.

Trvalá atraktivita se zaměřuje na jedinečnost obou zamilovaných. Všimněte si, kolik prostoru Píseň Šalomounova věnuje popisu tě-

lesných vlastností obou zamilovaných. Neříká se zde, že Šalomoun má rád všechna děvčata ani že Šulamitka má ráda všechny fešáky. Šalomounovi se líbí Šulamitka – a na ní to, kvůli čemu je pro něho výjimečná. Totéž zažívá Šulamitka se Šalomounem. Tím hlavním, na co se soustřeďuje jejich láskyplný pohled, který vytváří trvalou přitažlivost, je jejich milovaný protějšek. Jób, další moudrý člověk, řekl: „Uzavřel jsem smlouvu se svými očima, jak bych se tedy směl ohlížet za pannou?“ (Jb 31,1). Job se rozhodl dívat se pohledem právě oddané lásky, nikoliv pohledem chvilkového poblouzení. Pohledem lásky se na sebe dívali i Šalomoun a Šulamitka.

Trvalá přitažlivost se vytváří mezi lidmi, kteří vzájemně sdílejí svoje sny, projekty, vedou smysluplné rozhovory, předávají si vědomé pohledy a životní zkušenosti. Společně vytvářejí vnitřní svět, který vyrovnává tělesné chátrání v průběhu let. Existuje celá řada krátkých i hlubokých okamžiků, ideálů a skutečností, které formují naši povahu a umožňují nám rozpoznat skutečnou krásu.

”

Společně vytvářejí vnitřní svět, který vyrovnává tělesné chátrání v průběhu let.

“

MODLITBA DNE

Drahý Bože, přiznávám, že se někdy spoléhám jen na to, co vidí moje oči. Dnes Tě prosím, abys mi pomohl vidět a cenit si vnitřní krásy lidí. Pomoz mi také rozvíjet moji vlastní vnitřní krásu v souladu s Tvými hodnotami.

OTÁZKY

- 1. Co tě oslovilo v dnešním tématu? Proč tě to oslovilo?**

- 2. Protože krásu vidí pouze „chytřejší oči“, přečtěte si Genesis 1,26–27 a Efezským 2,10. Jak dokážete poznat skutečnou krásu? Co určuje hodnotu člověka?**

- 3. Už jste někdy měli pocit jako Šulamitka, že vás ostatní lidé přehlížíjí? Možná znáte někoho, kdo to prožil. Podělte se o své zkušenosti. Co se od Šulamitky můžeme naučit ohledně zdravého vědomí vlastní hodnoty?**

- 4. Co můžeme jako jednotlivci i jako církev dělat, abychom se vyhnuli jakékoli diskriminaci a bojovali proti ní, ať už na základě barvy lidské pleti, postavení či čehokoli jiného? Přemýšlejte o jedné či dvou aktivitách nebo iniciativách a sdílejte je se skupinou.**

HLUBŠÍ STUDIUM

- › **Přečtěte si** Píseň Šalomounovu 1,5–7. Šulamitka proslazuje svoji vlastní krásu a zároveň je zranitelná. Jak vidíš ty sám sebe – ty sama sebe? Co si přejete, aby ve vás ostatní viděli? Napište vlastní verzi tohoto textu podle příkladu Šulamitky.
- › **Přečtěte si** Píseň Šalomounovu 1,8–11. Jak reaguje Šalomoun na Šulamitku? Věnujte pozornost detailům. Co vás to učí o důležitosti našich slov?
- › **Prozkoumejte** estetické a vzhledové normy oné doby a porovnejte je s normami naší doby. Používejte biblické komentáře a slovníky, kontaktujte svého kazatele nebo přítele, který je historikem, nebo požádejte o pomoc svého duchovního vůdce. Ukončete toto cvičení definováním vlastních norem krásy na základě dnešního tématu.
- › **Uvažujte nad výrokem:** „Stále nosíme obraz našeho Boha, i když je už slabý. Jak rosteme ve svatosti, lásce, dobrotě, spravedlnosti, milosrdenství, milosti, víře, trpělivosti, pravdě a moudrosti, stále více se podobáme Kristu, který vypadá přesně jako Bůh. Stát se lepšími lidmi je proces, který s rostoucí jasností a věrností odráží samotnou Boží tvář.“⁴
- › **Podívejte se** na TedTalk od Breného Browna o zranitelnosti: „Síla zranitelnosti“ (subtitles in Czech). <http://bit.ly/thepowerofvulnerabilityBB>
- › **Modlete se:** Požádejte Boha, aby vám pomohl rozvíjet charakter, který odráží jeho krásu. Vyznejte ty věci, kvůli kterým vaše osoba ztrácí na krásě.

OSOBNÍ VÝZVA

Dnes jsme si přečetli seznam **9 projevů skutečné krásy** (úsmev, laskavost, humor, vděčnost, velkorysost, služba, autentičnost, souladnost a transcendence). Zapište si je do notebooku, na list papíru nebo do aplikace pro poznámky v telefonu.

Během následujících **9 dnů** pracujme na každém z těchto ukazatelů, na jednom denně. Každé ráno si vyčleňte několik minut k zamyšlení nad tím, jak byste mohli daný projev uvést do praxe.

Uvedu několik příkladů: **Usmějte se** na toho, kdo vám „zkříží cestu“; **budte laskaví** k pokladní, když dnes odpodledne půjdete do supermarketu; projevte **dobrou náladu**, když mluvíte se svým „protivným“ sousedem; **budte vděční**, když vám někdo pomůže, ať už je jeho nebo její pomoc sebemenší... Když to uděláte, uvědomíte si, že skutečná krása se ukrývá hluboko pod povrchem a vzhledem.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: MĚŘENÍ TEPLOTY

Pomůcky:

- › Veliký teploměr nakreslený na velkém papíru (s nulou dole a desítkou nahoře), každý účastník potřebuje větší samolepku na poznámky a pero.
- › Výtisk druhé části této aktivity

Popis aktivity

Část 1

Upřímně se zamyslete a představte si, že měříte svoji krásu pomocí teploměru. Očíslujte svoji krásu hodnotou mezi 0 a 10 (nula – nejsem vůbec krásný/krásná a 10 jsem nejlepší). Napište tuto hodnotu na lepicí poznámkový papírek a nalepte ji na obrovský teploměr ve výšce hodnoty, kterou jste si udělili. (Papírek můžete nalepit na teploměr anonymně, není nutné, aby ostatní viděli, jakou známku si sami dáte.) Důležitou součástí této aktivity je vizuální efekt teploměru, na který každý nalepil svoje hodnocení. Důležitá je doba osobní reflexe po druhé části.

Část 2

Změřme vaši krásu na základě parametrů, které jsme si uvedli v dnešním textu.

	Nikdy 0 bodů	Někdy 1 bod	Často 2 body	Vždycky 3 body
Usmívám se				
Jednám laskavým způsobem.				
Dívám se na svět se smyslem pro humor .				
Projevuji vděčnost .				
Jednám velkoryse .				
Nesobecky sloužím druhým.				
Jsem autentický , odhaluji pravé já druhým.				
Jednám v souladu se svými slovy.				
Žiji život s transcendentní perspektivou.				

Ted' sečtete všechny své body, vydělíte je 27 a vynásobíte 10. Jaký stupeň krásy jste získali? Je tato známka podobná té, kterou jste si dali na teploměru? Jak to ovlivní způsob, jakým přemýšlíte o své skutečné krásě?

Aplikace

Často přisuzujeme malou hodnotu tomu, co je na člověku opravdu důležité. Když jsme malí, učíme se, že to, co je důležité, je uvnitř, ne venku. To, co si vezmeme do nebe, je naše povaha, to, jací jsme, jak se chováme k ostatním, nikoliv to, jak vypadáme nebo co vlastníme. To neznamená, že bychom se neměli starat o své hmotné tělo, protože všechno máme dělat ke cti a slávě Boží (1K 10,31). To znamená, že se musíme snažit vést zdravý život. Avšak pokud jde o hodnocení toho, zda je člověk krásný nebo ne, musíme se dívat hlouběji, musíme s ním trávit čas, povídat si... abychom zjistili, jestli je opravdu krásný uvnitř. Možná vám tato aktivita pomohla uvědomit si, že jste krásnější, než jste si mysleli. Možná odhalila přesný opak. Důležité je, že od nynějška budete rozvíjet ty rysy své krásy, které jsou cenné v Božích očích.

AKTIVITA 2: NEJDE O TO, CO MÁM, ALE O TO, KDO JSEM

Prosím, použijte uvedený link anebo naskenujte svým mobilem QR kód a přejděte na aktivitu 2:

<https://bit.ly/MagnaOperaDownloads>

Nejlepší láska

KLÍČOVÝ TEXT:

Píseň
Šalomouna
1,12-2,7

Vyjdi po šlépějích stád.
Půvabné jsou tvé tváře přívěsky ozdobené,
tvé hrdlo ovinuté šňůrou perel.

Píseň Šalomouna 1,8 10

Když si v Bibli (opravdu v Bibli!) přečteme verš o sexu, v našem mozku proběhne veliký zkrat. Jak je možné, že kniha, která nás má duchovně pozvednout, píše o takových „tělesných“ věcech? Něco musí být špatné! A nakonec dojdeme k přesvědčení, že to špatné je v inspirovaném textu, zatímco ten problém leží spíše v naší hlavě.

„*To ale není možné!*“ řeknete si.
„*Rád bych vám řekl, že to není tak docela pravda.*“
„*Budeš mi to muset dokázat,*“
odpovíte mi.
„*Dobře,*“
odpovím.
„*Ale budeš muset mi věnovat velkou pozornost, protože k tomu je třeba se dobře soustředit.*“

Tady je odpověď. Zdá se, že to začalo u muže, který se jmenoval Platón, u jeho názorů na svět a na člověka. Tento filozof věřil, že člověk má duální podstatu (že ji lze rozdělit na dvě části). Jednu část tvoří duše a druhou tělo. Duše podle něj existovala dříve než tělo a během své existence mohla vystřídat různá těla (tento stav podobný reinkarnaci nazýval *metempsychosis*). Duše (zejména její část, která se nazývala *logistike*) podle něj zahrnovala všechno nadřazené, zatímco tělo je nositelem všeho podřadného. V tomto smyslu bylo všechno „duchovní“ dobré a žádoucí (v nejvlastnějším

smyslu slova), zatímco všechno „tělesné“ nebylo tak dobré, i když je pro mnohé žádoucí (v jiném smyslu slova).

„*Dáváte dobrý pozor na to, co říkám?*“
„*Ano, ale dovysvětli nám to,*“
odpovíte mi.

Když to tedy shrneme, všechno, co nějak souvisí s duchovním nebo intelektuálním, je dobré, a všechno, co se týká těla, už tak dobré není. Tuto myšlenku převzal křesťanský myslitel Tertulián, který řekl: „Protože všechno, co se týká těla, je špatné, pak sex je mimořádně špatný.“ (Neřekl to tak doslova, ale vyjádřil se v tomto smyslu.)

Možná se zeptáte:
„*A uvěřili mu lidé?*“
„*Ano, věří mu ve skutečnosti až do dnešní doby!*“
musím odpovědět.
„*Bible však tuto dualistickou myšlenku nezastává. Všechno duchovní je stejně dobré jako to, co se týká těla.*“
„*Řekni nám o tom ještě něco víc.*“

Dobře. Píseň Šalomounova mluví o sexu úplně přirozeně, protože sex ve správném vztahu (toto si zapamatujte) je naprosto normální. Měl bych asi říct, že je žádoucí. Ale jak jsem řekl, ve správném vztahu.

Devět vysokých C

Gaetano Donizetti kdysi napsal operu nazvanou La fille du régiment (Dcera pluku). Vypráví příběh opuštěné dívky Marie, kterou adoptoval regiment vojáků, dvacátý první regiment. Vzhledem ke svému stavu si mohla vzít pouze někoho ze skupiny vojáků. Potkala však Tonio, mladého tyrolského muže, a rozvinula se mezi nimi láska. Tonio se stává součástí pluku a procítěně zpívá jednu z nejobtížnějších árií vůbec (Ah! Mes amis, quell jour de fête! [Ach, moji přátelé, jaký vzrušující den!]). V této části se zpívá 9 vysokých C. To je neuvěřitelné! To mohl dokázat pouze Pavarotti. Mimochodem, Luciano Pavarotti se proslavil v roce 1972, když tento kus zpíval v Metropolitní opeře v New Yorku tak, jako by zpíval obyčejnou reggaetonovou píseň Luise Fonsiho (omlouvám se za toto srovnání).

Tonio zpívá své vysoké C, dává do toho všechno pro svoji lásku.

A přesně o tom je Píseň Šalomounova: Dát úplně všechno? Není to nenormální? Máte pravdu, musím to uvést do souvislostí.

- › Dávat všechno neznamená pouze sex nebo „milování“. Nejde pouze o milování, ale o skutečný praktický život lásky. Kromě toho, je smutné, že někteří lidé ztotožňují slova „odevzdat se někomu“ s pohlavním stykem. „Dát všechno“ není synonymem divoké vášnivé noci. Lidé, kteří uvažují jen v kategoriích těla, o sexu bez souvislostí, se o hodně připravují.
- › Dávat všechno neznamená, že přestanete být sami sebou. Můžete dát pouze to, co máte, takže můžete něco dát tak dlouho, pokud to stále ještě máte. Růst člověka je právo, o kterém se nevyjednává. Vyjednávat je možné o míře spolupráce v růstu s člověkem, kterého milujete a který naopak miluje vás.
- › Dávat všechno vyžaduje prostředí oddanosti, odpovědnosti, dialogu, zdravé intimity a velkorysosti. Když řeknu „prostředí“, mám na mysli, že to není záležitost pouze jednoho člověka.

Když Šalomoun zmiňuje kadeře Šulamitky (v jejich kultuře to bylo něco velmi smyslného, viz Píseň Šalomounova 7,5), nemluví o letmém okamžiku vášně vyvolaném nějakým hormonálním podnětem. Mluví o intimním vztahu, který souvisí s osobním a veřejným závazkem daného páru. Tento závazek zprostředkoval sám Bůh. A teprve na základě takové intimity je možné rozvíjet zralejší a velkorysejší povahu člověka.

Prožívání lásky v páru

Možná vás napadlo, že byste chtěli prožít takový zážitek, o kterém jsem teď mluvil. Možná že čekáte, že vám teď dám návod s kroky, které musíte udělat, abyste „žili lásku“, namísto abyste „se milovali“. Pravdou však je, že neexistuje žádný univerzální recept, protože (naše) ingredience jsou tak rozmanité a zajímavé, že se nemůžeme omezit na několik návrhů. Ale mohu pro vás udělat to, že vám představím několik podnětů na základě toho, co jsem objevil během posledních deseti roků.

Nejdřív vám předložím pár **informací**. Je podstatné, aby se pár navzájem znal. Proto je tak důležité, abychom se vzájemně seznámili s naší „historií“, tedy s příběhy z naší minulosti. Proč? Musíte poznat život člověka, o kterého se zajímáte, abyste ho mohli zasadit do kontextu. Například že se bojí psů, protože ten, se kterým si hrála jako dítě, na ni zaútočil. Že nesnáší sójovou omáčku, protože jednou měl alergickou reakci na Pad Thai v restauraci za rohem. Že je bláznivě zamilovaná do koček spfynx, protože jednu dostala od babičky, když byla malá. Důkladně si pochutnává na tofu potřeném sladkokyselou omáčkou, protože to jednou vyzkoušel během agapé ve sboru a od té doby už byl jeho život úplně jiný. Pokud máte tyto informace, raději své dívce dáte kočku než psa. Uvaříte veganskou večeři pro labužníky milující tofu a vyhnete se nudlím a kuřecím masům s thajským nádechem. To dává smysl, protože pak můžete jednat v souladu s tím, co víte.

Poznávání druhých tímto způsobem povede k tomu, že odhalíte jejich **jedinečnost**. To znamená, že pro vás začnou být odlišní a mimořádní. Nebudete souhlasit se vším, ale budete rozumět jejich zvláštnostem. I když vy sami nemáte žádnou z těchto zvláštností, mohou vás jednoduše doplňovat. O čem mluvíme? Mám na mysli zvláštní pohyb obočí, když se tě na něco ptá. Nebo onen pohled důvěry a touhy či způsob vyprávění příběhu. Určitý způsob řešení problémů. To intenzivní a skutečné přijetí, které vám dává najevo. Jsou to detaily, díky nimž se onen člověk odlišuje ode všech ostatních a kvůli kterým je pro vás mimořádně výjimečný.

Pokud si přečtete Píseň Šalomounovu, budete překvapeni množstvím zvláštností, na které každý z obou protagonistů poukazuje. Začínají fyzickými rysy (kterých je zde mimochodem hodně, ve srovnání s tím, nakolik se Bible zaměřuje na popisy) a dále vyjadřují podrobnosti o svém chování a myšlení. Když čtu tyto verše, někdy mi připadají trochu kýčovitě. Ale musím přiznat, že když mluví o své ženě Esther, myslím, že jsem také asi trochu kýčovitý. Přesně tak to je s láskou.

“

Tonio zpívá své vysoké C,
dává do toho
všechno pro svoji
lásku.

A přesně o tom je
Píseň Šalomounova.

”

”

Jde o výrazy plné
významu,
kterým rozumíte
jen vy dva.

“

Modlitba dne

Drahý Bože, děkuji, že jsi vytvořil sex pro zdravý vztah jako něco dobrého a žádoucího. Pomoz mi pochopit tvůj pohled na sexualitu tak, aby mi tento pohled pomohl prožívat plnohodnotný život.

Přejdeme k druhému bodu, kterým je **závazek**. Jakmile jsme vyhodnotili fakta nebo informace (a doprovodné emoce), je načase přemýšlet o tom, do jaké míry se budeme angažovat v tomto vztahu, který právě začínáme sledovat. Zygmunt Bauman ve své knize *Tekutá láska* vysvětluje, že se jedná o jeden z problémů naší společnosti. Uvádí, že v komunikaci jsme opravdu dobří, ale děsíme se slova „závazek“. Bauman předkládá pravdivou diagnózu reality, ale neměli bychom se spokojit pouze s diagnózou. Křesťanství jde ruku v ruce s odhodláním. Kristus nás vyzývá, abychom odevzdali svůj život druhým, protože On tak žil i zemřel: přijal závazek a dodržel ho. Určitě všichni potřebujeme vlastní prostor, protože to je způsob, jakým můžeme najít sami sebe. Ale nedílnou součástí naší bytosti je sdílení prostoru s druhými, protože jsme sociální bytosti. Ve skutečnosti jsme jako lidé byli stvořeni k vzájemné interakci a oddanosti druhým.

Oddanost druhým kromě stability páru vede k jedné z nejvíce fascinujících zkušeností v životě, kterou je vzájemné **porozumění**. Když vztah přesáhne rovinu pouhých informací a přejde do prožívání sdílené existence, najednou pochopíte a rozlišíte hlubší význam určitého pohledu, gesta nebo slova. Jde o výrazy plné významu, kterým rozumíte jen vy dva. Neměli byste se o to připravit jen díky strachu ze závazku.

Nakonec se dotkněme **intimity**. V intimitě má svoje místo nahota (fyzická i emocionální). Pohled intimity není povrchní, zabývající se jen vnějškem, ale je to pohled do hloubky a pod povrch. Sporadický sex bez poznání druhého nemá s intimitou nic společného, protože jeho cílem je pouze okamžité potěšení. Správný a do kontextu zasazený sex se dotýká člověka v nejintimnější sféře jeho bytí. Sex, o kterém hovoří Píseň Šalomounova, je sex, který se odehrává v intimitě manželství, v povznášejícím a zdravém vztahu. Sex je dobrý a žádoucí, navzdory tomu, co o něm řekl Tertulián a jeho následovníci. Bůh chce, abychom prožívali lásku ve všech jejích dimenzích, abychom ji prožívali naplno a dávali druhému všechno, čím jsme.

OTÁZKY

- 1. Co tě zvlášť oslovilo v dnešním tématu? Proč tě to oslovilo?**

- 2. Jak věrohodné je to, co Bible říká o sexu a intimitě, pro tvoje osobní rozhodnutí? Ovlivní nějak tvoje další rozhodnutí? Proč ano nebo proč ne?**

- 3. Přečtete si Šalomounovu píseň 2,7; Genesis 2,24 a Efezským 5,31–32. Co vás v těchto textech překvapilo? Jak tyto pasáže ovlivnily tvůj pohled na sex? Jak nám mohou pomoci pochopit „správný vztah“ pro sex?**

- 4. Přečtete si následující výroky a diskutujte o nich:**

„Žijeme ve světě, kde se sexuální a romantické uspokojení považuje za konečnou hodnotu. Říkají nám, že pokud nemáte sex, tak vůbec nežijete.“¹ a „Moderní společnost nám vnucuje přesvědčení, že nemůžeme žít bez sexu. Já spíše věřím tomu, že nám ještě více mohou chybět přátelé a láska v rodině.“²

HLUBŠÍ STUDIUM

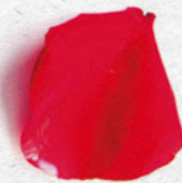
- › **Přečtěte si** několikrát po sobě pasáž Písně Šalomounovy 1, 12–2, 7. Tuto část bychom mohli nazvat „Radostné očekávání manželství“. Jaký pokrok vidíte ve vývoji vztahu Šalomouna a Šulamitky? Podtrhněte si nebo zvýrazněte všechny metaforu a popisy každého z obou partnerů. Co na nich po vás vyniká a proč?
- › **Vyhledejte**, kolikrát se v knize vyskytne fráze z textu Písně Šalomounova 2, 7. (Nápověda: viz kapitoly 3 a 8.) Přečtěte si tyto tři verše v několika českých verzích Bible, například v Bibli kralické, ekumenickém překladu, studijním překladu či překladu 21. Věnujte pozornost významovým odstínům každého z překladů. Přečtěte si několik biblických komentářů k těmto třem pasážím. Zamyslete se nad následujícím:
 - Fráze „**při gazelách a při polních laních**“ je přísaha, která se v celé knize objevuje třikrát.
 - V původním hebrejském jazyce tato fráze zní podobně jako Boží jména „Elohe Sabbaoth“ a „El Shaddai“, což znamená, že tuto frázi máme interpretovat jako přísahu před Bohem.
 - Tato přísaha znamená slíbit, že počkáte, až nastane správný čas na probuzení lásky, a v této souvislosti se to týká i sexu.³
- › **Zamyslete se** nad tímto: Jaký obraz sexu vykresluje Bible? Je pozitivní, nebo negativní? Jaký je Boží záměr se sexem? Uvedte argumenty pro svou odpověď. Požádejte o pomoc svého kazatele nebo duchovního učitele.
- › **Přečtěte si** 1. Korintským 6, 9–20. Jak se Pavel vyjadřuje k otázce sexuality?
- › **Zúčastněte se** nebo zorganizujte přednášku či seminář na téma Bible a sexualita. Požádejte svého vedoucího, kazatele nebo učitele o spolupráci. Jaké jsou vaše závěry?
- › **Modlete se**: Předložte Bohu v modlitbě svoje problémy, obavy, očekávání a touhy ohledně sexu. Požádejte ho o moudrost a sílu, abyste se v této oblasti rozhodovali správně.

OSOBNÍ VÝZVA

Zamyslete se nad svými oblíbenými seriály, filmy nebo situačními komedii. Pravděpodobně většina z nich, ne-li všechny, obsahují zamilovaný příběh nebo intimní vztah. Přemýšlejte několik minut nad vztahy jednotlivých protagonistů těchto příběhů. Nepředstavovali jsme si, že ten příběh prožíváme sami? Nekoliduje to, co na co se díváme, s principy opravdové lásky, o kterých dnes čteme v knize Písně Šalomounova?

Dnešním úkolem je, abyste si ve svém časovém rozvrhu oddělili určitý čas (ráno nebo večer) k přemýšlení a rozhodnutí, jakým způsobem budete prožívat svůj současný a budoucí zamilovaný vztah (fáze známosti, manželství) s ohledem na dnešní téma. Vytvořte si plán, jak budete svoje rozhodnutí naplňovat v praktickém životě. Poradte se se svými přáteli a s kazatelem. Přečtěte si o tomto tématu knihu. Jasně si definujte, **proč** se takto rozhodujete, **proč** je to pro vás důležité a **proč** chcete svoje rozhodnutí naplnit. Modlete se, abyste mohli prožívat svůj současný nebo budoucí vztah v souladu s těmito zásadami.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: „DVA“, KTERÍ DÁVAJÍ VŠE

Pomůcky: Bílá nebo barevná lepenka, nůžky, čisté samolepky, mazatelné fixy na tabuli, stůl. Hlasové nahrávací zařízení (volitelně).

Popis aktivity

Tuto činnost můžete provádět jednotlivě, ve dvojicích nebo ve skupině.

➤ **Příprava:** Nakreslete a vystříhněte z lepenky 9 not „C“. Zakryjte každou notu čistým papírem se samolepkou na obou stranách (přední a zadní). Rozdělte noty do tří skupin po třech. Pokud je vaše skupina větší, můžete si vždy udělat víc not, vždy násobek 9. Na zadní stranu každé z not napište každý z účastníků vymazatelným perem jiný druh slova: 3 noty budou slovesa, 3 noty s obecným podstatným jménem a 3 noty s přivlastňovacím podstatným jménem. Pokud vám nějaké noty zbyvají, postup opakujte. Nakreslete také odlišné klíče (houslový klíč, basový klíč, altový klíč...), zakryjte je a na zadní stranu napište tato slova: „Závazek“, „Odpovědnost“, „Konverzace“, „Zdravá intimita“ a „Velkorysost“. Budou to klíčová slova a měla by být ponechána na jedné straně tabulky. Pojdme začít!

➤ **Část *Allegro con motto*:** Položte noty „C“ lícem dolů na stůl a zamíchejte je. Každý účastník postupně vstane, přečte slovo a začne vytvářet příběh ze slov, která se objeví. Přitom v každém kole se vybere nové slovo/nota a přidá se k příběhu. Důležitým bodem zde není ani tak obsah příběhu, ale spíše to, aby se příběh vyprávěl rychle, bez přílišného přemýšlení, a nesmí se opravovat a měnit zápletku. Existuje pouze jedna podmínka: do zápletky se musí zahrnout fráze „dát všechno“ nebo „dát svoje všechno“ (a podobné kombinace). Případně můžete celý příběh nahrát pomocí nahrávacího zařízení.

➤ **Část *Adagio riflessivo*:** V této části se pokusíme buď jako jednotlivci, nebo jako skupina vzpomenout si na vymyšlený

příběh. Zaměříme se na různé popsané události. Budou se obracet notové klíče jeden po druhém a zamyslíme se nad klíčovým slovem a jeho vztahem k vytvořenému příběhu. Například: Jak projevují aktéři příběhu slovo „závazek“? Mohou změnit některý aspekt tak, aby příběh třeba zdůraznil více „odpovědnosti“ apod.

Aplikace:

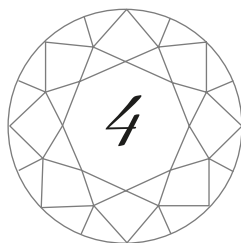
Jak vysvětluje Víctor v této knize, rozhodnutí dát všechno pro pravou lásku je závažné rozhodnutí, které by se nemělo zlehčovat, nemělo by se dělat ve spěchu nebo bez důkladného zvažování. Dát do vztahu všechno, aby to „znělo tak, jak má“, vyžaduje pečlivé zvažování, důvěru za každou „zahrnou notou“, jemné doladění ideálního klíče a schopnost řídit se taktovkou Boha dirigenta.

AKTIVITA 2: JEDNOTLIVÉ V MNOŽNÉM

Prosím, použijte uvedený link nebo naskenujte QR kód svým mobilem a přejděte na aktivitu 2:

<https://bit.ly/MagnaOperaDownloads>

Nejčistší láska

KLÍČOVÝ TEXT:

Píseň Šalomeunova 2,8-3,5

Večery ve středomořském podnebí mají zvláštní atmosféru. Světlo se halí do zlatavých barev a prodlužující se klidné stíny zvou člověka k zamyšlení. V letních měsících vytrvalé vedro ustupuje vánku večerních hodin. Čas věnovaný práci ztrácí svůj význam a je nahrazen časem stráveným s rodinou nebo s přáteli. Už od odpoledne se můžete těšit, jak budete sledovat západ slunce nebo si povídat o svých nebo Božích věcech.

Vidím, jak Šalomoun a Šulamitka spolu sedí na skále a sledují, jak slunce zapadá za kopce. Šalomoun obvykle své milé vypráví, že za těmi sluncem zalitými horami leží velké moře. Mluví s ní o svých projektech s královstvími severních končin, o tom, jak tito lidé umějí pracovat se dřevem, a hovoří s ní o svých plánech postavit chrám pro Boha. Ona se na něho podívá zaujatá jeho očima a dostane odvahu se ho zeptat na zvyky těch lidí, jak se oblékají... Jsou jejich ženy krásné?

*Můj milý je
můj a já jsem jeho,
on pase v liliích.
Než zavane den a stíny
dají se v běh.*

Píseň Šalomounova 2,16

Šalomoun se usměje a zamilovaně odpoví:

*„Jsou krásné, ale nejsou tak krásné jako ty:
Jsi úžasná.“*

*„To říkáš všem,“ odpovídá mu
Šulamitka s jemnou výčitkou.*

*„Ty víš, že to není pravda. Mám oči jen pro
tebe, moje holubice. Jsi krásná a tvůj hlas je
tak sladký...“*

„Děláš to zase.“

„Co dělám znovu?“

*„Řekni mi upřímně, jsme stvoření
jeden pro druhého?“ ptá se odvážně.*

*„Jsme stvoření jeden pro druhého,“
odpovídá Šalomoun s naprostou jistotou.*

Domnívám se, že v této chvíli vyznání čisté a upřímné lásky se hladili po rukou a v jejich duších probíhala elektrizující exploze emocí. Když na vás neútočí nejistota a nedůvěra, je mnohem snadnější užívat si večerního vánku a prodlužujících se stínů.

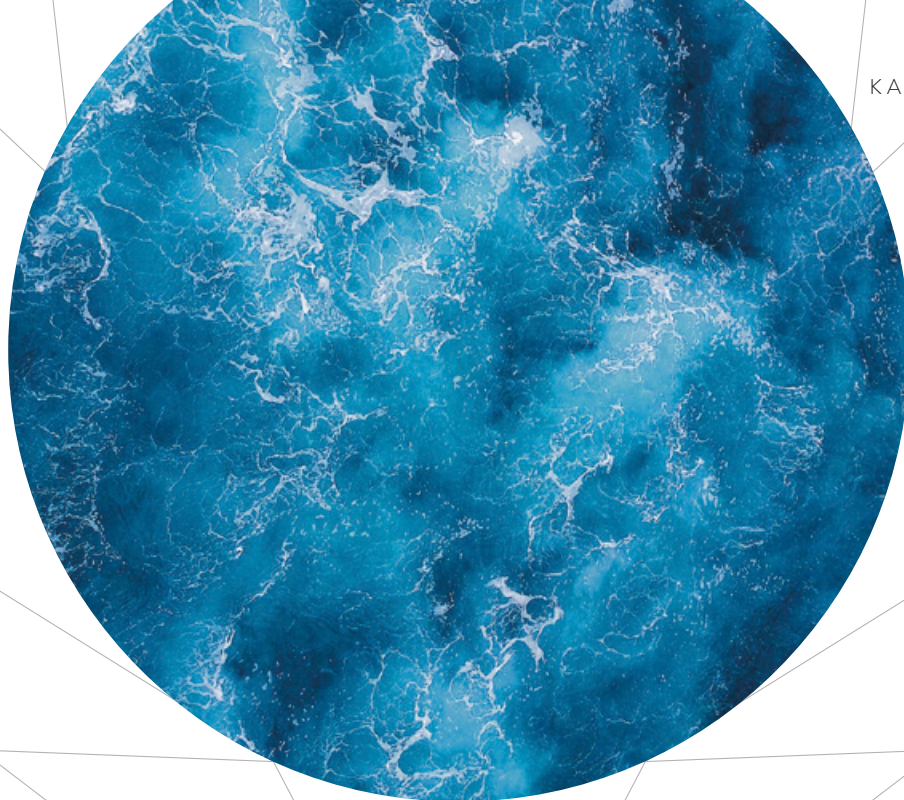

Šalomoun nebo Mozart?

Na rozdíl od Mozartova Dona Giovanniho Šalomounova opera mluví o čistotě. 29. října 1787 měla premiéru opera Wolfganga Amadea Mozarta Potrestání Libertina nebo Don Giovanni. Dílo je o Donu Juanovi, literárním prototypu svůdce, který je známý tím, že v milostných vztazích nerespektuje žádná pravidla morálky a věrnosti. Don Giovanni je spojován s mnoha přídavnými jmény (svobodomyslný, arogantní, promiskuitní, neslušný), které se staly normou pro mnoho dnešních lidí. Když někoho nazveme „Don Juan“ nebo „Casanova“ (mimočodem Giacomo Casanova se zúčastnil premiéry této opery v Praze), v naší společnosti se to považuje za kompliment. Hodnota mnoha lidí se měří podle počtu žen či mužů, které svedli. Být emocionálním predátorem dnes stále neznamená mít špatnou pověst.

To je však v rozporu s poselstvím Bible. Boží slovo popisuje dobré milence pomocí jiných přídavných jmen (čistota, nevinnost, bezúhonnost, věrnost, slušnost). Tyto vlastnosti jsou tak zajímavé a jsou tak skvělými prvky zdravých vztahů, že stojí za to si o nich promluvit. Zaměříme se tedy na ně z pěti pohledů:

- › **To, co je moje, oproti tomu, co je naše.** Je čas, kdy máme myslet jen na sebe, a je čas myslet na člověka, kterého milujeme. Během dětství je normální myslet pouze na sebe. Jak člověk roste, učí se sdílet prostor s druhými a chápe jejich myšlenky, přechází z etapy sebestředného myšlení do fáze, kdy se těší ze vztahů s ostatními. Don Giovanni z první etapy nikdy nevyrostl a nechal se ovládat svým sobeckým já. Píseň Šalomounova představuje přirozeným způsobem vztah sdílení s druhým (dokazuje to například to, jak celá kniha používá slovo „náš“: 1,16–17; 2,9.12.15; 7,13). Ve zdravém vztahu je základem to společné, „co je naše“.

› **Nejasné oproti transparentnímu.** Osobní vztahy se podobají vodě. Pokud je voda čistá, věříme, že ji můžeme vypít; pokud je zakalená, dvakrát přemýšlíme, než se napijeme. Don Giovanni ve snaze svádět ženy používá lež a klam. Tento nárazový způsob nečestného jednání ho přivede k existenční bídě. Píseň Šalomounova vyniká svou průzračností. Někdy se nám zdá, že je až příliš nevinná (pamatujete si na naše povídání o sexualitě?). Proč? Protože nevinnost je správný způsob, jak se dívat. Když text říká, že Šulamit má oči jako holubice (1,15), mluví se o nevinném a správném způsobu vidění. Naráží na rajskou zahradu, kde Adam a Eva chodili nazi, ale necítily se jako nazi. Zdravý láskyplný vztah se vždycky vrátí do ráje, do okamžiku, kdy hřích ještě neexistoval. V Edenu najdeme tu pravou povahu milostných vztahů. Vládla tam čistota a v budoucnosti na obnovené Zemi bude zase vládnout čistota. Neměli bychom se začít připravovat pro tento okamžik, který už vyhlížíme?

› **Špinavé versus čisté.** Možná jste si přečetli poslední odstavec a nyní se cítíte smutně, protože jste se z nějakých důvodů ušpinili nárazovými vztahy. Pokud ano, jste na správném místě. Bible nám nepředkládá seznam dokonalých a neposkvřených, svatých lidí. Naopak uvádí příklady životů mnoha lidí, kteří se ušpinili. Na rozdíl od reality show, které žijí ze špíny, nás Bible vyzývá, abychom se nechali očistit. V tomto smyslu s vámi chci sdílet 73. žalm. V této písni se Azaf domnívá, že nemůže být znovu čistý a bezchybný (73,13), ale nakonec dochází k závěru, že s Bohem se to může změnit: „Mně však v Boží blízkosti je dobře, v Panovníku Hospodinu mám své útočiště, proto vyprávím o všech tvých činech“ (73,28). I když byl tvůj život takzvaně „4x4“, Bůh ti dává příležitost žít „1x1“ (ty a on – a pak ty a další pro tebe důležitý člověk).

”

*Osobní vztahy se podobají vodě.
Pokud je voda čistá, věříme, že ji
můžeme vypít; pokud je zakalená,
dvakrát přemýšlíme, než se
napijeme.*

“

› **Vulgární versus vytříbený.** V minulosti romantismus díky vlivu platonické lásky předváděl zdvořilé způsoby (nazval bych je mydlovými). V dnešní době, díky vlivu konzumní lásky, začala naopak vládnout vulgarita. To, co by mělo být soukromé, se neomalene „ztělesňuje“. Víme, že bych si volbu tohoto slova měl dvakrát rozmyslet, protože právě to prodává pornografie: „maso“ (tělo). Don Giovanni převzal určitý příběh a vulgarita se stává novou normou. Píseň Šalomounova nás však vyzývá, abychom zůstali jemní a vytříbení. Když Šalomoun mluví

”
*Pravá láska stále víc
 září a hřeje, protože její
 plamen pochází od Boha.*
 “

Já vím, do kterého týmu patřím. Vy ještě stále pochybujete? Já dávám přednost lásce, která mě osvobozuje od mého ega a umožňuje radovat se z této svobody. Protože nechci snášet věci, které nevidím nebo nechci prožívat. Protože chci cítit pokoj v srdci, který je výsledkem čestnosti. Protože jsem už unavený z pocitu zraňování vinou a chci se na svého partnera dívat čistě a jemně. Protože jsem znechucen vulgaritou a vím, že jsem určen k tomu, abych prožíval kvalitní vztah. Protože jsem už unavený z klopýtání, chci vědět, kde stojím a co vnáším do vztahu, aby byl zdravý (a doufám, že i vykupující). To nemůže už nic překonat. Chci – jako líbezná holubice – žít z čisté lásky. Neváhejte, jde o čistou lásku.

se Šulamitkou, vysvětluje, že způsob, jakým mluví, je sladký jako med (4,11). Praktikování jemnosti a pokory přirovnává k šafránu (nebo k růži šaronské, 2,1) a k lilii – obyčejné, a přesto krásné květině. Není potřeba okázalosti, protože všechno kráší svou jednoduchostí. S tímto pohledem vám doporučuji prožít revoluci v eleganci (nepodporuji žádný třídní boj, ale preferuji víc tu jednu třídu). Skončeme s vulgárností!

- › **Tma versus světlo.** Mnoho mladých lidí si hraje s milostnými vztahy, jako by si hráli s piňatou: zavřou oči a poslepu střílejí. Někdy se jim podaří trefit se, jindy cíl minou. Je normální, že Don Giovanni žije v temnotě svých pocitů, protože se rozhodl žít v nahodilých vztazích. Ale my tak žít nechceme. Zjevilo se nám Světlo, a proto chceme být světlem. Nemůžeme trvale žít ve zmatcích a podle vlastních pravidel, protože máme přístup k tomuto Světlu. Píseň Šalomounova 8,6 zmiňuje silný plamen nazvaný „plamen Hospodinův“. Pravá láska stále víc září a hřeje, protože její plamen pochází od Boha. Nemělo by smysl mít přístup k této moudrosti, a přesto ji ignorovat. Jednoduše stačí zapnout „přepínač“, kterým je Ježíš, a uvidíme všechno v jiném světle.

Konečné skóre: Don Giovanni = 0 / Šalomounova píseň = 5.

Půjdu ještě dál: Co kdybyste si tato slova (Pís 8,6) vytetovali na své srdce? (Tetování na tělo já sám nedoporučuji.)

Modlitba dne

Drahý Bože, mnohokrát se poselství společnosti tak nesmiřitelně rozchází s ideály, které jsi mi dal. Věřím, že mi pomůžeš, abych každý můj vztah požíval čistě, protože chci budovat co nejlepší vztahy.

OTÁZKY

1. Co tě zvlášť oslovilo v dnešním tématu? Proč tě to oslovilo?

2. Autor hovoří o pěti perspektivách, o kterých musíme uvažovat, pokud chceme prožívat čistou lásku: jsou protikladem toho, co navrhuje dnešní společnost, oproti tomu, co doporučuje Bůh v Bibli. Co si myslíte o každém z jeho návrhů?

Co je moje oproti tomu, co je naše. _____

Nejasné oproti transparentnímu. _____

Špinavé oproti čistému. _____

Vulgární versus vytríbené. _____

Temné versus ozářené Světlem. _____

3. „Vím, že jsem určen pro opravdu kvalitní vztahy.“ Jak byste definovali velmi kvalitní vztah? Jak tato myšlenka může ovlivnit váš vztah s ostatními lidmi?

4. Autor navrhuje, abychom vztahy prožívali čistýma očima. Co nás 1. Timoteova 5,1–2 učí o tom, jak spolu prožívat vztah?

HLUBŠÍ STUDIUM

- › **Přečtěte si** Píseň Šalomounovu 2,8–3,5 několikrát po sobě. Podtrhněte nebo zvýrazněte si všechno, co vás zaujme.
 - Opakuje se v této pasáži něco? Kde a co?
 - Píseň Šalomounova 2,11–13 hovoří o změně ročního období. Je možné vztáhnout určitou paralelu mezi touto změnou ročního období a různými fázemi vztahu (přátelství – známost – manželství)?
 - **Zkouvejte:** co mohou představovat lísky v Písni Šalomouna 2,15? A co mohou představovat vinice?
 - Šalomoun a Šulamitka pocítují intenzivní touhu, aby se našli (3,1–2), i když také vědí, že musí počkat, až nastane vhodný čas (2,7; 3,5; 8,4). Myslíte si, že je dobré a pozitivní cítit sexuální přitažlivost vůči svému partnerovi/příteli/přítelkyni? Proč ano nebo proč ne? Co Píseň Šalomouna říká o tom, jak se správně vypořádat s touto sexuální přitažlivostí?
- › **Přečtěte si** Píseň Šalomounovu 2,16 ještě jednou. Co se můžeme naučit z prohlášení Šulamitky?
 - Tento verš můžete vyjádřit formou umění, písmem, básní nebo písni.
- › **Přečtěte si** text Písně Šalomounovy 3,1–5. Toto je první sen, který v Písni Šalomounově najdeme.
 - Jaký efekt má opakování ve verších 1 a 2? Jak je vyřešeno napětí, které popisují?
 - **Zaměřte se** na text v Písni Šalomounově 3,4. Sní Šulamitka o naplnění svého manželství se svým milovaným, nebo se ho snaží chránit až do svatebního dne (viz 1,4; 3,5; 8,2)?
- › **Přečti si** text u Jana 8,1–11. Možná jste vždycky nenaplnili Boží ideál. Čemu vás toto setkání mezi Ježíšem a ženou přichycenou při cizoložství učí o odpuštění a milosti? A co nám uvedený příběh říká o druhé šanci?
- › **Modlete se:** Otevřete své srdce Bohu a řekněte mu o svých vztazích (přátelství/známost/manželství). Požádejte ho o moudrost, abyste dokázali budovat opravdu kvalitní vztahy. Pozvěte Ducha svatého, aby vám ukázal, co potřebujete změnit nebo zlepšit.

OSOBNÍ VÝZVA

Udělejte si seznam pěti protikladných výroků, které autor v textu sdílel. Můžete je také vyjádřit formou kresby nebo písma. Důležité je věnovat čas analýze toho, jak vaše vztahy odrážejí principy a formy chování, které Šalomoun předkládá ve své knize. Uvědomte si, že můžete být buď v týmu Šalomouna, nebo v týmu Dona Giovanniho.

Nyní si představte konkrétní okamžiky ve vašich vztazích, ve kterých jste neplnili principy Písně Šalomounovy. Co můžete udělat pro zavedení těchto principů do života? Přemýšlejte o konkrétních příkladech a stanovte si několik cílů, kterých chcete dosáhnout během následujících 72 hodin. Jaký bude váš další krok? Modlete se k Bohu a požádejte ho, aby vám pomohl změnit všechny nedostatky na tomto seznamu a přesunout vás do *týmu Šalomouna*.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: VODNÍ FILTR

Pomůcky:

1. Průhledná plastová láhev s víčkem
2. Sklenice zeminy
3. Sklenice písku/štěrku
4. Sklenice oblázků/kamenů
5. Nůž
6. Bavlna nebo bavlněná látka
7. Aktivní uhlí (volitelné)

Popis aktivity

Podzemní voda se přirozeně filtruje, když prochází různými vrstvami půdy, kamenů, štěrku a písku. Tím, jak voda prochází těmito vrstvami, nečistoty, které má v sobě, se postupně filtrují, až se dosáhne vyššího stupně čistoty.

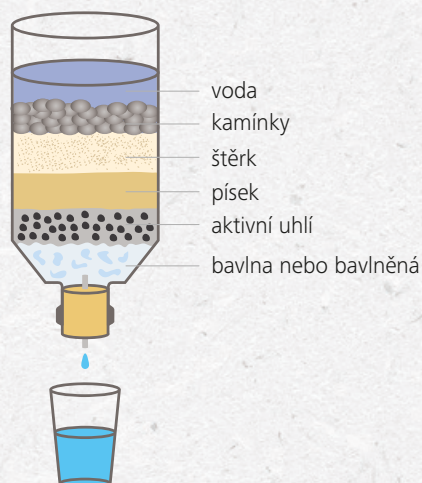
Pro tuto činnost si vyrobíme domácí vodní filtr z průhledné plastové lahve a několika materiálů:

1. Ve víčku vyřízněte otvor a láhev uzavřete.
2. Odřízněte dno láhve asi 2 cm ode dna.
3. Obráťte láhev dnem vzhůru a ve vrstvách přidávejte následující materiály v tomto pořadí: bavlna, aktivní uhlí, písek, půda, oblázky (kamínky).
4. Nalijte znečištěnou vodu na horní vrstvu z kamenů a sledujte, jak se průchodem různými vrstvami materiálů filtruje, až dole začne vytékat vyčištěná voda.

Aplikace

V životě často procházíme různými situacemi, které v nás vyvolávají pocit, že nás „tlačí kamínek v botě“. Pozitivní na tom je, že takové situace nám mohou pomoci růst a zbavit se škodlivých věcí.

Udělejte si čas na ztišení před Bohem. Promluvte si s ním o tom, co právě prožíváte ve vztahu přátelství/známosti/manželství. Požádejte ho, aby vám ukázal, jak vám každý z těchto vztahů může pomoci „obrousit“ drsné okraje vaší povahy.

AKTIVITA 2: OPRAVDOVÉ JÍDLO

Prosím, použijte uvedený link anebo naskenujte QR kód svým mobilem a přejděte na aktivitu 2:

<https://bit.ly/MagnaOperaDownloads>

Nejpřínosnější smlouva

KLÍČOVÝ TEXT:

Píseň Šalomounova 3,6-11 a Žalm 45

*Vyjděte jen a pohled'te, sijónské dcery, na krále Šalomouna,
na korunu, již ho korunovala jeho matka v den jeho svatby,
v den, kdy jeho srdce naplnila radost.*

Byl to začátek upoutávky na romantický film s nejvyšší tržbou roku 2008 – *Mamma Mia*. Při propagaci byly použity prvky, které zaručují jistý úspěch: hudba skupiny ABBA, pozadí řeckého ostrova zvaného Kalokairi (fiktivní, ale nádherný, jak se dá očekávat od řeckého ostrova), mladý pár, který se chce brát, a nejasnosti kolem otce nevěsty. Podle očekávání byl film velice úspěšný. Pokračování přišlo o deset let později: *Mamma Mia! Jsme tady znovu!* Výsledkem byl zisk 349 milionů dolarů.

Je zajímavé, že tato reklama měla podobné prvky jako romantický muzikál, který inspiroval celé generace: *The Sound of Music* (s Julií Andrews a Christofer Plummerem). Je však mezi nimi jeden obrovský rozdíl: v průběhu let společnost změnila svůj pohled na manželství. V letech 1965 (*The Sound of Music*) až 2018 se stav manželství jako sociální instituce značně zhoršil. Je v tom zvláštní paradox, protože většina lidí stále sní o dokonalé svatbě, a zároveň stále více znehodnocují koncept manželství. Všimněte si toho nevyváženého poměru: pompéznost svatby oproti délce manželství. Měl jsem příležitost účastnit se mnoha svateb a všiml jsem si, že oslavy jsou stále velkolepější, zatímco závazky jsou chatrnější.

Vypravěč:
Každá dívka o tom sní.
Sofie:
*Já chci dokonalou
svatbu a chci,
abych mě otec vedl k oltáři.*
Zdroj: *Mamma Mia*

Ve stejném roce 2018 vyslovila britská komička Kate Smurthwaitová následující prohlášení v programu *Good Morning Britain*: „Sňatky by se měly uzavírat po telefonu, stejně jako smlouva na 24 měsíců,“¹ a dodala: „Pokud máte mobilní telefon a stojí vás 80 liber měsíčně a najdete stejnou nabídku za 25 liber, řekla bych, že byste do toho měli jít. Pokud jste ve vztahu s někým, kdo vás vezme na večeři jednou za měsíc, a dostanete nabídku od někoho, kdo vás vezme na večeři dvakrát týdně, potom ho vyměňte, protože žijete jen jednou.“

*„Snem každé dívky nebo chlapce v Bibli byla svatba,
na které by hostem byl Bůh.“*

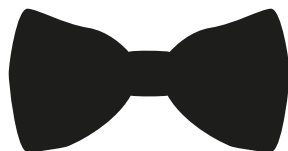
Lidé na to okamžitě reagovali a komentovali to například takto:

- › **Ironický divák:** *Rozvod je jednodušší než zrušení smlouvy na telefon.*
- › **Fundamentalista:** *Upřímně řečeno, lidi, nemusíte si brát bl**e... Přestaňte si dělat legraci z instituce manželství!*
- › **Purista:** *Smlouva o soužití je jako být partnery na základě nějakého obchodního práva. Neříkejme tomu manželství. To je provokace. Navíc to, co tato žena říká, není nic nového. Existují tisíce svobodných lidí, kteří přebíhají ze vztahu do vztahu po celý svůj život.*
- › **Dogmatik:** *Manželství by mělo trvat, dokud nás smrt nerozdělí. Někteří lidé k manželství přistupují jako ke hře. Manželství je o odevzdání a věrnosti, odhodlání a úsilí, o životním projektu, který nemá datum vypršení platnosti. Problémem není manželství, problémem jsou lidé, kteří k manželství přistupují jako ke hře a nedokážou udělat závazek oddanosti nebo vyvinout dostatečné úsilí; ti, kteří nevědí, co je smyslem a obsahem manželství. Prostě raději do manželství nevstupuj.*

Když jsem si tyto komentáře pročetl, musel jsem přemýšlet o některých lidech, které znám a kteří říkají přesně totéž. Je zřejmé, že romantický duch společnosti bojuje se strachem ze závazku. Neměli bychom v důsledku našeho sarkasmu reagovat tak, že se budeme distancovat od ostatních nebo že na ně budeme útočit z náboženské pozice jako teroristé. Proč? Protože lidé v této

oblasti tápou a potřebují poznat to nejlepší z nás a našich ideálů. Každý den slyším lidi mluvit o jejich vztahových bolestech, ale místo pravdivého vyjádření používají zjemnělá pojmenování. Raději říkají „dočasné přerušení společného života“ než „rozvod“, „už se nepřitahujeme“ namísto „prožíváme manželskou krizi“, „nově si nastavujeme pocity“ namísto „ztratili jsme lásku“ nebo – a toto je důležité – namísto „jsem nevěrný/nevěrná“ říkají „prožívám novou zkušenost“ a „otevřený vztah“ namísto „vztah bez věrnosti“. A v textech, které obsahují takové fráze, současně najdete odkazy na články jako: „Pět tajemství, díky nimž váš vztah vydrží“, „Jak zajistit, aby vás váš partner nepodváděl“, „Jak budovat šťastné manželství“ atd. Tito lidé nepochybně potřebují pomoc.

Během svého doktorandského studia oboru lingvistiky (biblických jazyků) jsem měl kolegyni, která žila společně se svým přítelem. Byla to chytrá a aktivní mladá žena. Kdykoliv jsme se začali bavit o jejím vztahu, její výraz se dramaticky změnil. Jednoho dne se během přestávky rozhovořila a přiznala, že snila o svatbě, ale zároveň z ní měla strach. „Proč?“ zeptal se jeden z doktorandů, který studoval arabštinu. „Protože pokud to navrhu, náš vztah pravděpodobně skončí,“ odpověděla a bylo vidět, že se toho

bojí. Konverzace tím skončila. Vrátil jsem se domů bez ironie, bez radikálních myšlenek, bez terminologických vysvětlení (která jsou pro mě spíše závislostí), bez seznamu biblických veršů. Byl jsem z toho smutný. Diskuze ve společnosti je jedna věc, i když je maskovaná v písni skupiny ABBA, avšak životní realita je věc jiná, protože v příbězích skutečných lidí se nachází osamělost, frustrace, nejistota a nespokojenost a o tom se v akademických rozpravách nemluví.

Hostina ve velkém stylu

Bible je známá tím, že spojuje svatby s hostinami. Snem každé dívky nebo chlapce v Bibli byla svatba, na které by hostem byl Bůh. Nejpозoruhodnějším textem Písně Šalomounovy je popis svatby Šalomouna a Šulamit. Sny mladé venkovské dívky (Píseň Šalomounova 2,8–9) se naplní v úžasném okamžiku, mnohem krásnějším než svatba na řeckém ostrově (se vším, co z toho vyplývá), s důrazem na detaily a spousty extravagance (3,6–5,1). Co k tomu říci? To je přesně to, co byste očekávali! Každý byl úžasný (Izajáš 61,10; Jeremjáš 2,32), šťastný (Píseň Šalomouna 3,11), obklopený radostným zástupem (Zjevení 19,7), s doprovodem hudby a tance (Jeremjáš 7,34), uchvácen tím, jak probíhala výměna darů (1. Královská 9,16).

Žalm 45, milostná píseň synů Kóřacha, popisuje jeden takový okamžik. Poté co chválil nevěstu a ženicha, vzrušeně provolává (45,17):

*„Tvé jméno budu připomínat
po všechna pokolení;
proto ti národy budou vzdávat
chválu navěky a navědy.“*

Svatba nebyla bezvýznamnou událostí, na kterou by se mělo zapomenout. Symbolizovala daleko víc. Bylo to veřejné představení a závazek před veřejností, že nevěsta a ženich si stejně jako Adam a Eva přejí, že budou jedno, že budou žít jako jeden, spolu snít a společně stavět. První lidé neměli strach ze závazku, protože měli nejlepšího „trenéra“, „terapeuta“ – můžete mu říkat, jak chcete – Boha. To nám pomáhá překonávat naše obavy, krize a zklamání a umožňuje nám obnovovat pouto lásky. Žádná svatební agentura není jako On, žádný manželský terapeut se mu nevyrovná. Nikdo se mu nevyrovná, protože to On pro nás naplánoval a připravil manželství. Musel k tomu mít nějaký důvod. Přemýšlejte o něm.

Nenechte si ujít slavnostní hostinu

Když si uvědomím, že Ježíš začal svoji pozemskou službu na svatbě, musím se usmívat. Jelikož mluvíme o Ježíši, budu se držet zpátky, ale... bylo to od něho chytré. Začal tím, že se baví a užívá si štěstí novomanželů. Představuji si, jak plánuje své aktivity na další tři roky. Podle mě si říká: „Nejdřív půjdu na svatbu. To bude dobrý začátek, jako v Eden. Tímto způsobem potvrdím, že láska mého Otce stále ještě žije mezi manželi.“ Vidíte, Ježíš rád zahrnul svého Otce (další ABBA, ale mnohem melodičtější než švédská kapela) do všeho, zejména do rozhodnutí, která jsou v životě důležitá, jako by to ostatně mělo být při všech zásadních volbách v našich životech. Jak by to řekla Sofie: „Chci dokonalou svatbu a chci, aby mě můj **otec** přivedl k oltáři.“

Mimochodem, v Ježíšově době nebylo manželství až tak populární. Spousta lidí prostě žila společně, dokud neměli děti, což byl okamžik, kdy se rozhodli vstoupit do manželství, aby rodině zajistili určitou stabilitu. Je vidět, že možná nebudeme tak „moderní“, jak si myslíme. Největší oslava v manželství neprobíhá ve svatební den, i když trvá třeba celý týden. Probíhá každé ráno běžného života, když se objevíte vedle člověka, který vás opravdu miluje,

Modlitba dne

Drahý Bože, závazek a oddanost jsou občas náročné. Přiznávám, že rozhodnutí o lásce někdy беру na lehkou váhu. Někdy si neuvědomuji, jak hluboce duchovní jsou milostné vztahy. Pomož mi, abych se naučil/naučila vážit si daru, který jsi nám dal, když jsi pro nás připravil manželství.

ve vztahu, který je dlouhodobý. Nejde o to, jakou používáte zubní pastu, jestli chodíte na rande nebo jak často máte sex. Je to o dvou lidech, kteří mají vztah k Bohu a společně povahově rostou a dospívají. Je to o dvou lidech, kteří jsou velkorysí, respektují svoje odlišnosti a projevují si úctu. Je to o tom, že vášně zamilovanosti nahradí opravdovou láskou. Vypadá to romanticky jako z filmu, ale je to skutečné a pravdivé.

„Největší oslava v manželství neprobíhá ve svatební den, i když trvá třeba celý týden.“

OTÁZKY

- 1. Co tě obzvlášť oslovilo v dnešním tématu? Proč tě to oslovilo?**

- 2. Proč pro nás Bůh „vymyslel“ manželství? Jaký je biblický koncept manželství? Pročtete si znovu Genesis 2,24 a Efezským 5,31–32.**

- 3. Je svatba jedním z vašich snů? Proč ano nebo proč ne? Pokud ano, co by se stalo, kdyby se ten sen nesplnil?**

- 4. Je pro tebe nepříjemné považovat manželství za „prospěšnou smlouvu“? Jak tento pohled ovlivňuje tvůj přístup k manželství?**

- 5. V čem leží rozdíly mezi závazkem v manželském vztahu a závazkem v době, kdy spolu lidé chodí?**

HLUBŠÍ STUDIUM

- › **Přečtěte si** Píseň Šalomounovu 3,6–11 a Žalm 45. Jak tyto pasáže popisují krále? Čím je charakteristický?
- › **Přečtěte si** verš u Matouše 6,33. Může nás přitahovat moc, postavení nebo bohatství člověka. Jakou prioritu však představuje Bible? Co zde znamená „království Boží“? Jak můžeme použít text Matouše 6,33 v kontextu našeho uvažování o manželství?
- › **Zamyslete se:** „Pokud budete nejprve hledat Boží království a jeho spravedlnost a dovolíte, aby vás tento princip vedl ve vašem rozhodnutí ohledně vašeho manželství, a odmítnete v něm dělat kompromisy, připraví vás to na daleko uspokojivější, duchovně bohatší a hodnotnější manželství. *Míra kompromisu v tomto verši je mírou, která ohrožuje vaši budoucí spokojenost a otevírá dveře frustraci a velké lítosti.*“²
- › **Modlete se:** Promluvte si s Bohem o vašich prioritách a přáních. Pozvěte ho, aby se stal součástí vašich každodenních plánů. Požádejte ho, aby vám pomohl žít podle ideálu představeného v textu Matouš 6,33.

OSOBNÍ VÝZVA

„Největší oslava v manželství neprobíhá ve svatební den, i když trvá celý týden. Probíhá každé ráno běžného života, když se objevíte vedle člověka, který vás opravdu miluje...“

Vztah a svazek, který se v manželství pěstuje, je jedinečný. Je tak mimořádný, že dokonce odkazuje na náš vztah s Bohem (více v kapitole 8). Aby se to stalo skutečností, nemůže chybět jeden prvek: Ježíš. Potřebujeme, aby byl neustále přítomný.

S Ježíšem objevujete každé ráno sami sebe vedle člověka, který vás opravdu miluje. Pokud dáme Ježíše na první místo ve svém životě, všechno bude lepší (Matouš 6,33).

Doporučujeme vám dnes, abyste se důvěrněji seznámili s Ježíšem. Ať už jste v manželském svazku, nebo ne, Ježíš změní váš život k lepšímu. Navrhujeme vám, abyste si přečetli nejlepší životopis Ježíše, který kdy vznikl: *knihu Touha věků*, kterou napsala Ellen G. Whiteová.² **Jedna kapitola denně vám pomůže změnit život.** Modlete se, aby vám Bůh pomohl uskutečnit i tuto výzvu. Sdílejte prostřednictvím svých sociálních médií a se svými přáteli z každé kapitoly větu nebo část textu, která vás zaujala.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: PŘÍPAD ŘÍMSKÉHO PRÁVA

Popis aktivity

Klasické římské právo *iustae nuptiae* (manželské právo) upravovalo manželství podobně, jako je tomu dnes. Pro starověké Římany bylo podstatné, aby obě strany (nevěsta a ženich) naplňovaly následující požadavky: 1) **věk** a 2) **způsobilost**, která byla nezbytná k uzavření platného manželství, a aby mohli vyjádřit svůj 3) **souhlas** (jinými slovy, neměla by existovat žádná chyba, simulace nebo možnost zneplatnění sňatku).

Přečtěte si následující hypotetické případy a rozhodněte jako skupina (jako římský soudce) ohledně platnosti těchto manželství:

1. *Ticia* si vezme *Gaya*, ale ten se svatby zúčastní ve stavu náměsíčném.
2. *Cayo* se chce oženit se *Sempronii*, ale ta ještě není dospělá (12 let podle římského práva).
3. *Fulvia* se provdala za *Cefuse*, ale místo něj se svatby zúčastnil *Tito*, jeho dvojče.
4. *Aurelia* souhlasila, že se provdá za *Sexta* pod podmínkou, že jí jako dar věnuje vilu v Hispanii.

Aplikace

Uvažujte o tom, v jakých případech by dnes mohla být sporná platnost manželství.

Božím původním plánem pro manželství bylo, aby zahrnovalo řád a čistotu. Když se budeme přesně řídit Božími radami, náš život se bude přibližovat ideálu štěstí, který pro nás vytvořil. Věnujte určitý čas modlitbě. Díky Bohu za pokoj, který nám dává, když se řídíme jeho radami.

AKTIVITA 2: OPUŠTĚNÝ OSTROV... A LÁSKA

Popis aktivity

Známa hra na zjišťování priorit člověka spočívá v číslování různých věcí od 1 do 7, v pořadí podle důležitosti, jakou tyto věci mají, když si představíte, že jste uvíznuli na opuštěném ostrově.

- Hřebec
- Baterka
- Rádio
- Krabička zápalek
- Insekticid
- Pero a deník
- MP3 přehrávač

Zahrajme si to znovu, ale tentokrát předměty nahradíme prioritami, které by podle vás měl mít pár v manželství. Diskutujte o svých odpovědích ve skupině.

- Trpělivost
- Humor
- Úcta
- Důvěra
- Náklonnost
- Odpovědnost
- Závazek

Aplikace

Všechny uvedené prvky jsou pro manželství pozitivní. Je velmi důležité znát své silné stránky i věci, které musíme zlepšit, abychom mohli naše vztahy žít zdravým a zralým způsobem.

Věnujte nějaký čas přemýšlení o Boží bezpodmínečné lásce k vám a o tom, jak ji můžete předávat dalším lidem.

NEJLEPŠÍ PROJEKT

KLÍČOVÝ TEXT:
PÍSEŇ ŠALOMOUNOVA 4,1-7,9
A 1. KORINTSKÝM 13

Láska! Láska! Láska! Láska!

*Láska je jako cikánské dítě,
ta nezná zákon, té je hej.*

**Když ty mě nechceš, miluji tě,
však mám-li tě ráda, pozor dej!**

Když ty mě nechceš,

**když ty mě nechceš, miluji tě,
však mám-li tě ráda,
pozor dej!**

Carmen, cikánka ze Sevilly, zpívá tyto texty v nejslavnější opěře Georgesa Bizeta. Bizet zemřel na infarkt v mladém věku, aniž by věděl, jak slavné bude jeho dílo (dokonce i Paco Rabanne ji použil k propagaci svého parfému „Pure XS“!). Představil nový hudební styl: verismus. Oč jde? Verismus je pohled na život takový, jaký je, realistický až pesimistický způsob, který všechno popisuje bez příkras.

Carmen představuje lásku bohémskou, nekontrolovatelnou a vášnivou. Žel že taková láska vede k tragickému a excentrickému chování. Mohli bychom ji nazvat krátkodobou nebo lásku s „krátkou životností“. Giovanni Verga, jeden z hlavních představitelů tohoto hnutí, definoval ideály takových lidí, kteří žijí životy poražených, jako „ústřicový ideál“. Ano, opravdu jde o ústřici. Protože ukazuje na lidi, kteří žijí jako ústřice:

- › Uzavírají se před vnějším světem a berou jen to, co je zajímavé, a tím to končí.
- › Nevyhazují to, co je uvnitř špatné, ale drží se toho. Může se to zdát krásné jako perla, ale stále je to v jejich životech a srdcích jako cizí prvek.
- › Kladou příliš velký důraz na sex (mimochodem ústřice jsou uznávaným afrodiziakem).
- › Vůbec nepřemýšlejí nad tím, co dělají (pamatujte, že mozek ústřice je menší než její oči).

Láska takové „ústřice“ může být velmi veristická, ale nevychází ze skutečné lásky. Jak jednou řekl Šalomoun: „O tom všem jsem uvažoval a ve všem tom jsem zjistil, že spravedliví a moudří i jejich práce jsou v ruce Boží. Člověk neví, co milovat ani co nenávidět, cíl všeho je před ním“ (Kazatel 9, 1). V milostných vztazích potře-

JÁ JSEM
SVÉHO
MILÉHO
A MŮJ MILÝ
JE MŮJ.

PÍSEŇ ŠALOMOUNOVA 6:3

„REALITA OPRAVDOVÉ LÁSKY
U LIDÍ FUNGUJE **JAKO
TAKOVÁ HOUBA.**“

bujeme nějaké vedení. A protože mluvíme o mořských tvorech, jako příklad použiji mořskou houbu. Realita opravdové lásky u lidí funguje jako taková houba:

- › Jsou **otevření** vnějšímu světu, avšak filtrují to, co je pro ně dobré, a co jim škodí.
- › Vědí, jak **přizpůsobit** lásku svým okolnostem. Jejich láska je dynamická a kontextualizovaná (zasazená do dané situace a prostředí).
- › Mají zdravou **čisticí** funkci. Vědí, jak řešit životní problémy a nedrží v sobě zášť.
- › Ze své strany se snaží zjistit a ujistit, že jejich vztahy jsou **vyvážené a trvalé** (houby mohou žít stovky let).
- › **Skutečně žijí**. Láska takové „houby“ je odolná a nevzdává se, když se věci nedaří.

Můžeme říci, že láska je dlouhodobá neboli „schopná dlouhého života“. Píseň Šalomounova je součástí těch knih v Bibli, které takovou lásku doporučují jako trvalý projekt. Podívejme se na to:

- › Láska, kterou k sobě vzájemně projevují Šalomoun a Šulamitka, není dětinská, majetnická nebo omezující. Jejich pouto lásky je skutečné, takže mohou žít i nadále v kontaktu se světem a ukazovat tuto velkorysost.
- › Oba projevují zájem o to, co dělá toho druhého jedinečným. Vzpomínáte, jak Šulamitka mluvila o své tmavé pleti, kterou získala při práci na polích, a přesto z odstínu své kůže udělala něco pozitivního? Nemluvíme o platonické, imaginární lásce ani o vztahu, který se zaměřuje pouze na negativní věci. Klíčovou složkou jejich vztahu jsou vzájemné porozumění a kreativita.
- › Objevují se problémy (žárlivost, pochybnosti, nejistota), ale tyto problémy společně řeší. Díky čestnosti a asertivitě udržují svůj vztah „čistý“. Když se ocitnou ve stínu, vyjdou společně na slunce. Když stojí před překážkami, překonávají je společně.

Proto se biblická láska zprostředkovává pomocí takových pozitivních melodií, které sdělují víc než pouze to smyslné („Pure XXL“, J. C. Rabbi).

JEŽÍŠ VERSUS SPONGE BOB

Někdo si patrně pomyslí: „Mezi křesťany však existuje spousta vztahů, které nefungují.“ A máte pravdu a bod, protože statistiky to potvrzují (ach, ten verismus). Nemůžeme to ale natolik zjednodušit, že bychom si mysleli: „Když si vezmu mladého muže/ dívku ze své církve, pak se nám vztah určitě podaří.“ To by se podobalo kreslenému vztahu, lásce Sponge Boba. Dokud žijeme ve světě hříchu, ani láska nebude zbavena toho, co ji komplikuje. Tajemství neleží v žádné magické formuli, ale ve zdravých vztazích v Boží přítomnosti.

Ježíš věnoval značnou část svého učení tomuto poselství: Snažte se porozumět tomu, že láska není teoretická, že je třeba ji prožívat: nejde o kázání, ale o život. Především o život s Bohem a potom i se všemi ostatními (Marek 12,28–34). Do okruhu těchto „ostatních“ patří i lidé, které nemáme rádi, kterým nerozumíme, nebo ti, na které nejsme zvyklí. „Milovat jako Ježíš“ nám umožňuje milovat naše nepřátele a všechny další (soupeř, otravný soused, švagr atd.). Budeme milovat bez diskriminace, vystoupíme z naší (duševní a sociální) zóny pohodlí, abychom se druhým otevřeli. Budeme moci milovat beze strachu a osvobodit sebe i ostatní od pocitu viny – tím, že druhá šance bude běžným způsobem jednání. A konečně, budeme milovat oddaně, takovým typem lásky, která hledá ztracené a nebojí se závazku. Takovým způsobem miloval Ježíš. Obětoval se pro nás dřív, než jsme ho milovali my. Taková je jeho láska – která miluje druhé, jako by ho už milovali i oni (i když tomu tak není).

CELOŽIVOTNÍ I VĚČNÝ PROJEKT

Ježíšovu lásku vysvětluje Pavel v 1. Korintským 13. Pavel popisuje lásku pomocí osmi synonym a osmi antonym. Protože jsme pozitivní, zaměříme se na synonyma:

- › **Trpělivost.** Slovo v originálu má krásu příslovečného významu. Popisuje emoční vyrovnanost člověka, který miluje, i když se ocitne v toxickém a škodlivém prostředí. Láska chce, aby se lidé, které miluje, zlepšovali, a proto trpělivě vyčkává. Nečeká kvůli neschopnosti nebo nedbalosti, ale čeká, protože čas hraje v její prospěch.
- › **Laskavost.** Laskavost je aktivní stránkou trpělivosti. Láska nejen čeká, ale také působí. Je klidná, mírná a citlivá. Jsem si jist, že když Pavel napsal toto slovo, myslel na Ježíše. Láska je laskavá, protože vesmír byl stvořen v harmonii, kráse a nekončném požehnání.

„OBĚTOVAL SE PRO NÁS DŘÍV, NEŽ JSME HO MILOVALI MY. TAKOVÁ JE JEHO LÁSKA – KTERÁ MILUJE DRUHÉ, JAKO BY HO UŽ MILOVALI I ONI (I KDYŽ TOMU TAK NENÍ).“

- › **Pravda.** Pravda není jen souborem pravdivé teorie. Radost z pravdy odhaluje postoj, proto je zde tak důležitá. Ukazuje, že osoba zvolila cestu pochopení namísto pochybování, zlepšení namísto apatie a hledání jistoty místo zmatku.
- › **Omluva.** Pavel zde používá velmi názorné slovo. Vychází z kořene, který znamená „položít střechu ze slámy“. Někdy, ve vyhrčených situacích – „když prší“ – do vztahu zatéká. Láska napravuje tuto situaci tím, že přikrývá, neomlouvá, ale odpouští provinění nebo opomenutí toho druhého. Ve druhém vidí potenciál ke zlepšení, proto ví, kdy je lepší mlčet.
- › **Věří.** Pavel nám zde naplno říká, že nemáme být nedůvěřiví. Nemáme jít životem s pocitem, že nám někdo ublíží nebo nás někdo zklame. Důvěřujeme ostatním z principu. Tento postoj je darem od Boha.
- › **Naděje.** Pavel žádá, abychom si uchovávali naději v to pozitivní. Jako křesťané víme, že horizontem našeho života je spasení. Víme, že soužení jednou pomine a pak přijde to nejlepší.
- › **Vydrží.** Láska vydrží všechno, když o ni pečujeme, a je odhodlaná běžet dlouhou trať. Někteří se podřizují, protože lásce správně nerozumí, nebo proto, že nechápou, že ponížení je nezdravé. Slovo, které Pavel používá, přesahuje tento rámec. Láska vydrží všechno, protože nepřestává být milující, nepouští svou podstatu, nepodlehne útokům protivenství.
- › **Věčná.** Láska „neroste do slabosti“, nikdy ji nelze změřit. To je úleva! Toto je vůbec nejlepší zpráva. Láska nevyjednává žádné obchody, neztrácí svoji hodnotu a stále se rozmáhá. Láska je tou nejlepší investicí v dějinách; nikdy nepřestane přinášet zisky, protože je trvalou hodnotou, projektem na celý život.

„JESTLI MNE NEMILUJEŠ,
JÁ TĚ BUDU MILOVAT.“

Mimochodem, lásku, kterou nám dává Ježíš a která je celé svě-
telné roky vzdálená od negativního verismu, můžeme shrnout
do následujícího verše:

Láska! Láska! Láska! Láska!

*Láska je jak čestné dítě,
které vždycky, vždycky říká pravdu.*

**Jestli mne nemiluješ,
já tě budu milovat.**

Jestli mne miluješ, já tě budu milovat.

Jestli mne nemiluješ,

jestli mne nemiluješ, já tě budu milovat.

Jestli mne miluješ,

já tě budu milovat.

MODLITBA DNE

Drahý Bože, přál bych si, aby se moje
láska podobala víc mořské houbě než
ústřici. Chci, aby byl můj život provoně-
ný podstatou Ježíšovy lásky. Pomoz mi,
aby se principy z 1. Korintským 13 staly
v mém životě skutečností.

OTÁZKY

1. Co tě zvlášť oslovilo v dnešním tématu? Proč tě to oslovilo?

2. Jaké jsou znaky a vlastnosti skutečné lásky? Proč někdy lidé zaměňují zamilovanost s hlubokou láskou?

3. Na základě toho, co jste se dnes naučili, jak byste obecně přistupovali ke svým vztahům? A k randění nebo manželskému vztahu?

4. Měli byste se oženit nebo vdát jen proto, že jste „zamilovaní“? Co by mohlo být problémem tohoto přístupu? Jak můžete najít dobrého manžela nebo manželku?

5. Přečtěte si následující výroky a diskutujte o nich ve skupině:

„Dobré manželství není něco, co najdete, je to něco, co vytvoříte.“¹

„Moudré rozhodnutí k manželství začíná tím, že se přikládá větší váha závažnějším otázkám – společnému poslání a povahovým vlastnostem, které vás budou obohacovat nebo trýznit příštích pět nebo šest desetiletí – spíš než sexuální chemii nebo intenzivnímu romantickému okouzlení, které během několika měsíců pomine.“²

„Tvůj život definuje Bůh, nikoliv tvůj manželský statut.“³

„Špatné proč tě přivede ke špatnému kdo.“⁴

„Manželství nevyřeší prázdnotu; ono ji odhalí, proto vstupujte do manželství s někým, kdo má zdravý základ.“⁵

HLUBŠÍ STUDIUM

- › **Přečtěte si** Píseň Šalomounovu 4,1–5,1. Co se zde popisuje? (Tip: Hleďte slovo, které Šalomoun opakuje, když hovoří o své milé.)
- › **Zkoumejte:** Kam ve struktuře celé knihy zapadá část Píseň Šalomounova 4,16–5,1? Co vám to říká o důležitosti této části?
 - Tyto verše přitahují naši pozornost, protože se nacházejí v samotném středu struktury knihy.
 - Podle Richarda M. Davidsona by hlas na konci Šalomounovy písně 5,1 mohl být hlasem samotného Boha, který požehná manželství, stejně jako to udělal v zahradě Eden.⁶
- › **Přečtěte si znovu** výroky pod otázkou číslo 5. Do poznámkového bloku nebo aplikace pro poznámky v telefonu si запиšte svoji reakci na každý výrok. Jak je můžete uplatnit ve vašem prostředí?
- › **Uvažujte:** „Manželství neznamená pouze najít správnou osobu, abyste mohli mít dobré manželství. Znamená také stávat se lepším člověkem a kdokoli, koho si vezmeš, ti v tom může pomoci.“ (Gary Thomas, *The Sacred Search*, p. 219)
- › **Uvažujte:** Už jste někdy přemýšleli o tom, že možná trávíme víc času hledáním nejnovějšího telefonu nebo nového příslušenství než tím, jak si moudře vybrat svého budoucího partnera? Nechte se ovlivnit povrchními pocity „úštěce“. Hleďte zacíleně. Například:
 - **Podívejte** se na tuto sérii o Lásce a manželství ze Storyline Church (kazatel Ty Gibson): <http://bit.ly/loveandmarriageStoryline>
 - **Přečtěte si knihu** (sami nebo se svým partnerem/manželem) o tom, jak se správně rozhodovat ve věcech lásky, například *Posvátnost manželství* od Garyho Thomase.
- › **Modlete se:** Výběr toho, s kým chodíte a koho si později vezmete, vyžaduje moudrost. Zapojte do svého hledání Boha. Požádejte ho o moudrost, abyste se vydali správným směrem a dokázali se správně rozhodnout.

OSOBNÍ VÝZVA

Téma této úvahy nás vede k tomu, abychom analyzovali kvalitu naší lásky. Dnešní výzva má dvě části:

1. Přemýšlej o tom, co můžeš udělat, aby ses stal lepším přítelem/přítelkyní/manželem/manželkou. Buď konkrétní. Nejde jen o nalezení dobrého přítele/přítelkyně/manžela/manželky, ale také o to, být ním/s ní jedno. Které konkrétní věci musíš změnit? Zapiš si je a pracuj na nich, dokud z Boží milosti nevyrosteš v každém ohledu. Možná pro dosažení svých cílů budeš muset někoho požádat o pomoc.
2. Přemýšlej o svých očekáváních. Máš přítele/přítelkyni? Chtěl bys ho/ji mít? Za jakým účelem? Mít se dobře? Vstoupit do manželství (včas)? Chceš pěstovat vztah, v jehož středu je Bůh? Teď přemýšlej o tom, jaké vlastnosti musíš u druhé osoby hledat, aby byly v souladu s tvými očekáváními (například chci najít někoho, kdo je pokorný a odpouštějící, někoho, kdo řeší konflikty zdravým způsobem, někoho, kdo umí komunikovat, někdo, kdo se modlí...). Bude ve-lice užitečné, když si přečteš knihu o známosti, o manželství apod. Využijte moudrosti, kterou už tolik lidí předalo světu.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: POKUD BY MANŽELSTVÍ BYLO...

Popis aktivity:

- › Pokud by vaše manželství bylo městem, jaké by bylo? Nezáleží na tom, jestli jste nebo nejste v manželství: přemýšlejte o tom, jaké by byly vlastnosti tohoto města. Vysvětlete a sdílejte své nápady se skupinou.
- › Kdyby to bylo zvíře, píseň nebo jídlo... jaké by to bylo a proč?

AKTIVITA 2: O POUTO JE NUTNÉ SE STARAT, NE JE OPOTŘEBOVÁVAT

Pomůcky: lepicí páska.

Popis aktivity:

- › Požádejte dva dobrovolníky, aby si dali svoje ukazováčky k sobě. Splete je dohromady páskou. Po chvíli pásku odmotejte a vyměňte dobrovolníka. Znovu spojte jejich prsty stejnou páskou a pak to opakujte ještě jednou s dalším dobrovolníkem.
- › Lepí páska stále stejně?
- › Opakujte toto lepení a odstraňování pásky s různými dobrovolníky.
- › Plní páska stále stejně svůj účel, nebo ztratila svoji lepivost?

Aplikace

Co byste uměli uplatnit z tohoto cvičení ve svých vztazích?

Vyhradte si čas na modlitbu a mluvte s Bohem o kvalitě vašich vztahů a o tom, jak chcete, aby byl přítomen v každém z nich.

AKTIVITA 3: KOMUNIKACE JE NEZBYTNÁ

Popis aktivity:

- › Pokud je ve skupině pár, požádejte je, aby se postavili na opačné strany místnosti ve vzdálenosti asi 5 metrů.
- › Poproste další, aby se různě postavili mezi ně, a pak je vyzvěte, aby mezi sebou hlasitě mluvili. Mezitím požádejte jednoho z členů páru, aby tomu druhému řekl nějakou informaci (a pak se páru ptejte, jak dobře si rozuměli).

Aplikace

Bylo snadné rozumět a komunikovat? Jak je důležitá komunikace? Pro setkání a hlubší komunikaci partnerů je potřeba vytvořit prostor daleko od hluku a vyrušování.

AKTIVITA 4: INTERVIEW S DLOUHODOBÝMI MANŽELSTVÍMI

Pomůcky: pero a papír.

Popis aktivity

- › Napište si seznam nejdéle trvajících manželství ve vašem sboru.
- › Vyberte si třeba dvě z těchto manželství a požádejte manžele, aby vám poskytli rozhovor.
- › Zeptejte se jich na jejich zkušenosti, poslouchajte jejich rady a dělejte si poznámky.
- › Ukončete svůj čas s nimi modlitbou. Požádejte je, aby se modlili za vás a za váš projekt lásky.

NEJLEPŠÍ SLOVA SLOVA A JEŠTĚ VÍCE SLOV

KLÍČOVÝ TEXT:

PÍSEŇ ŠALOMOUNOVA 7,10–8,14

„NĚKTERÍ LIDÉ SE VYHÝBAJÍ
VYJADŘOVÁNÍ SVÝCH EMOCÍ,
A DĚLAJÍ CHYBU. RÁD ŘÍKÁM SVÉ
MILÉ, CO SE MI NA NÍ LÍBÍ.“
(ŠALOMOUN BEN-DAVID –
SYN DAVIDŮV)

JSI TAK KRÁSNÝ, MŮJ MILÝ. JAK KRÁSNÁ, JAK LÍBEZNÁ JSI, LÁSKO.

PÍSEŇ ŠALOMOUNOVA 7,6

Tisková konference, která se koná v hotelu King David v Jeruzalémě. Dotazovanými byli Šalomoun a Šulamit, kteří obdrželi „cenu nejlepšího páru“ za posledních 3000 let.

MODERÁTOR: Dobré ráno! Moc vám děkujeme, že jste se k nám dnes a přesně včas připojili. Nyní máme příležitost strávit několik minut s nedávno oceněným „nejlepším párem“. Nemluvíme o ničem jiném než o Šalomounovi a Šulamit. Vítejte na této tiskové konferenci v hotelu King David v Jeruzalémě! Na začátek – jak se cítíte, když jste získali takové ocenění?

ŠALOMOUN: Chtěla bys začít?

ŠULAMIT: Ráda. Pravdou je, že jsem překvapená. Bylo hodně kandidátů, myslela jsem si, že nebudeme patřit mezi ty šťastné. Samozřejmě, jsem nadšená z výsledku!

ŠALOMOUN: Dívám se na svou ženu a připomíná mi to rčení: „Ušlechtilá žena se drží cti“ (Přísloví 11, 16). Není to moje zásluha, ale její. Cítím se šťastný, protože je šťastná ona.

ŠULAMIT: No, určitě víte, jak moc rád Šalo sbírá přísloví a rčení. Když cestujeme, vždy si zapisuje výroky moudrých lidí.

MODERÁTOR: Šulamit, právě ses zminila o Šalomounově vášni pro přísloví. Je také velmi úspěšným spisovatelem. Jak ovlivnila jeho kniha Píseň váš vztah?

ŠULAMIT: Myslím si a jsem ráda, že to byla naše týmová práce. Byli jsme přesvědčeni, že náš příběh se bude líbit a že ho stojí za to napsat. Začali jsme pracovat se soudním písařem... co k tomu dál dodat? Jednoduše mi to připadalo strojené. Nakonec se to Šalovi podařilo zařadit do jeho programu a všechno jsme to napsali najednou. Několikrát jsme si to pak pročetli a popravdě řečeno jsme si to hezky užili.

MODERÁTOR: Proč? Co tě tak pobavilo?

ŠALOMOUN: Na jedné straně to byl projekt, který jsme uskutečnili jako pár; na druhé straně nám to pomohlo, že jsme si připomenuli náš příběh. Myslím, že lidé v manželství by si měli svůj příběh záměrně a pravidelně připomínat. Sdílené zkušenosti posilují vztahy. Bylo to pro nás opravdu dobré. Takový příjemný zážitek.

MODERÁTOR: Dobře, nechci sám vyčerpat veškerý čas, který máte pro tento rozhovor. Máme tady ještě řadu kolegů, kteří by vám také rádi položili otázky. Takže teď máte slovo.

NOVINÁŘ 1: Karl Kamal z *Der Spiegel*. Zmínil jste výroky a autobiografickou knihu založenou na vašem vztahu. Jaký je váš vztah ke slovům? Ke komentářům jiných lidí o vás a k vašim vlastním slovům?

„MÁME ŠKLON ZAPOMÍNAT NA CHVÍLE, KDY JSME BYLI ŠTĚSTNÍ.“

ŠULAMIT: V mém případě jsem měla občas problémy s komentáři o mně na sociálních sítích. Určitě víte, jak dokážou uškodit stránky jako *Zoufalci* nebo *Nakazdem SprochuPravdyTrochu*. Opravdu mě zranilo, když se mi na těchto stránkách vysmívali kvůli barvě mé kůže a mému společenskému postavení. Šalo mi v té době hodně pomohl. Několikrát jsme o tom mluvili, než jsem si uvědomila, že právě barva mé kůže se mi na sobě nejvíc líbí. Vážím si ostatních lidí, ale pečlivě vybírám, kterým komentářům mám skutečně věnovat pozornost. Pokud to, co o nás druzí říkají, posílí náš vztah, беру to vážně. Pokud na nás mají mít komentáře negativní dopad, rozhodla jsem se je ignorovat.

SALOMOUN: Pozorně naslouchám a držím se dobré rady. Na příklad moje matka mi řekla několik poznámek o tom, co dělá ženu opravdu hodnotnou. Tyto poznámky jsem zahrnul do poslední kapitoly mé knihy *Příslovi*. Jsou to moudrá slova. Když jsem je četl, ani okamžik jsem nepochyboval o tom, že matka mluví o Šulamit. Mluvení je pro nás dobré. Jedním z tajemství úspěšného manželství je neustálá komunikace.

NOVINÁŘ 2: Bella Donna pro *Grazii*. Co přesně myslíte tou komunikací? Řekněte nám více o tom, jaké jsou vaše konverzace, co si říkáte a jak to říkáte. Další otázka... Šalomoun se zmínil o své mamince, jaký je tedy váš vztah s rodinou?

ŠULAMIT: *Maminka* je *maminka* [smích]. Ale dost legrace, rodina tvoří rozšířený vztah páru. Tvoří širší okruh ochrany a vedení. Přijímáme podněty širší rodiny a později je přizpůsobujeme realitě našeho manželství. Jak říká Šalo, „kdo miluje kázeň, miluje poznání“.

SALOMOUN: Vraťme se k tomu, jak spolu komunikujeme. Za prvé, jde o skutečnou komunikaci. Skutečná komunikace není jen o tom, že oba mluví, ale i o tom, že si naslouchají.

ŠULAMIT: Já jsem lepší v mluvení a on zase v naslouchání.

SALOMOUN: Při vzájemné komunikaci je dobré být otevřený a pravdivý. Musíte si věci říkat, nenechávat si je pro sebe. Pamatujte, že je musíte dobře vyjádřit. To znamená asertivitu, naprostou otevřenost. Vždycky, když Šulamit začne slovy „můj bratr“ nebo „Šalomoun, syn Davida“, věnuji tomu velkou pozornost.

ŠULAMIT: Obvykle mu říkám Šalo.

ŠALOMOUN: Kromě asertivity jsou ještě nezbytná... laskavá slova. Je chybou, že někteří lidé těžko vyjadřují své emoce. Rád říkám své milé, co se mi na ní líbí.

ŠULAMIT: A já zase miluji, když mi to říká. Předtím Šalo zmínil, jak důležité je mluvit o společných zkušenostech. Je to moc důležité. A šla bych ještě dál. Měli bychom se zvlášť zaměřit na šťastné okamžiky. Máme sklon zapomínat na chvíle, kdy jsme byli šťastní. Když toto štěstí vyjádříme, pak nám to prospěje v každé situaci.

NOVINÁŘ 3: Mee Too pro *Cosmopolitan*. Co je tím okamžikem štěstí? A ještě jedna otázka. Nemyslíte si, že hodně komplimentů, které vyjadřujete své ženě v Šalomounově písni, lze chápat jako sexistické narážky?

ŠALOMOUN: Všechno až do této chvíle bylo šťastným okamžikem [poloviční úsměv]. Omlouvám se za ironii. Myslím si, že byste to neměl takto označovat, protože Šulamit nepovažuji za předmět. To, co říkám jí, neříkám jiným ženám. Ona je pro mě tou zvláštní. Když řeknu „moje holubice“, „ostříhaná ovce“, „Davidova věž“, nebo „sad granátových jablek“, dívám se hlouběji než na její tělo. Vidím osobu, do které jsem dočista zamilovaný. Pamatujte také na to, že Píseň Šalomounova má kromě kapitoly 4 také kapitolu 5. Šulamit nepřišla zkrátka s vlastními odpověďmi.

NOVINÁŘ 4: Dis Sonance pro *Marie Claire* and *Femme Actuelle*. To jsou velmi pěkná slova na začátku vztahu, ale jak chcete udržet vášně živou po mnoho let? Neztratí slova časem svůj význam?

ŠULAMIT: Promiňte, co tím myslíte, když říkáte vášně?

NOVINÁŘ 4: Vášně je šílenství, něco neodolatelného.

ŠULAMIT: Ach, ta vášně. Pokud jste naživu, vždycky budou existovat malé bláznivé věci, které můžete dělat jako pár. Například jsme se nedávno šli potápět do Akaby. Bylo to úžasné. Den jsme zakončili romantickým večerem. Byl to okamžik vášně?

ŠALOMOUN: To rozhodně byl.

ŠULAMIT: Pokud to říká... Ano, byl to okamžik vášně, zralé vášně.

NOVINÁŘ 4: Ale to není vášně, to je prostě láska.

ŠULAMIT: Pak dávám přednost lásce se zdravým dobrodružstvím.

ŠALOMOUN: Ale teď něco k těm slovům, která ztrácejí svoji sílu. Pokud ztrácejí svoji moc, dáte jim nový význam nebo vytvoříte nová. V poslední době se zabývám používáním některých vlastních podstatných jmen [provinilý pohled upřený na Šulamit]. Například pokud považuji něco za velmi krásné, příjemné nebo intimní, potom řeknu: „Jaká *Šulamitance*!“ [povzdech]

NOVINÁŘ 5: Sing Spielze, *Scherzo*. Váš vztah zní podobně jako vztah *Bastien a Bastienne* od Mozarta. Souhlasíte?

„DÍVÁM SE
HLOUBĚJI
NEŽ NA JEJÍ
TĚLO. VIDÍM
OSOBU, DO
KTERÉ JSEM
DOČISTA
ZAMILO-
VANÝ.“

ŠALOMOUN: Je to opera, kterou napsal, když mu bylo 12? Je to ta, která vypráví o lásce mezi pastýři? Myslím, že Šulamit odpoví lépe, ona je nadšený obdivovatel melodií. Prosím, neříkejte to mému otci, je velice smutný z mého vztahu k hudbě.

ŠULAMIT: Děkuji za tu otázku. Opera je skutečně o lásce mezi pastýřkou a pastýřem, ale to je asi tak všechno. Je plná lži a podvádění. To přece není způsob, jak vytvořit úspěšný a milující vztah.

NOVINÁŘ 6: Ani Mé pro *Coro Coro Comic*. Zdravím vás a vaše rodiny. Pokud byste se měli srovnávat s postavou z komiksu, kterou byste si vybrali?

ŠULAMIT: Vytvořila bych si svoji vlastní postavu. Mimochodem, já ale prožívám skutečný život. Říkám to s úctou, ale virtuální život není nic pro mě.

ŠALOMOUN: Souhlasím s tím, co Šulamit říká. Pověděla to velmi trefně.

NOVINÁŘ 7: Ess Ential pro *Vanitha*. Co je to nejvíce duchovní, co jste si řekli?

ŠULAMIT: Mohu vám dát rychlou odpověď, protože je mi to naprosto jasné a protože mě opravdu dojalo, co Šalo napsal ke konci Písně Šalomounovy: „Polož si mě na srdce jako pečeť, jako pečeť na své rámě. Vždyť silná jako smrt je láska, neúprosná jako hrob žárlivost lásky. Žár její – žár ohně, plamen Hospodinův. Lásku neuhásí ani velké vody a řeky ji nezaplaví. Kdyby za lásku chtěl někdo dávat všechno jmění svého domu, sklídl by jen pohrdání.“ Dotýká se mě to i teď, protože ten plamen odkazuje na Boha.

ŠALOMOUN: V tom leží ono tajemství: pár má prožívat svůj vztah společně s Bohem. Pokud s ním počítáte, neexistuje tak velká překážka, kterou byste nemohli překonat.

MODERÁTOR: Právě jsem dostal zprávu přes WhatsApp od Past Afari od firmy *Dobrá košer strava*: „Bude oběd!“ [smích]. Je už dost pozdě a musíme tomuto páru dopřát, aby žili svůj vlastní život. Moc děkuji za vaše dotazy. Šalomouna a Šulamit, děkuji vám za vaše slova.

Zpracováno podle: Quae Scribo

MODLITBA DNE

Drahý Bože, uznávám, že slova mají moc dát život. Dotkni se mého srdce, aby z mých úst vycházela slova laskavá, milující, láskyplná, konstruktivní, čestná a čistá.

**POKUD S NÍM
POČÍTÁTE,
NEEXISTUJE
TAK VELIKÁ
PŘEKÁŽKA,
KTEROU BYS-
TE NEMOHLI
PŘEKONAT.“**

OTÁZKY

1. Co tě zvlášť oslovilo v dnešním tématu? Proč tě to oslovilo?

2. Jaké jsou podle Victora nezbytné složky dobré komunikace? Přidali byste ještě některé?

3. V čem podle dosavadního poznání leží tajemství úspěšného manželství? (Vezměte v úvahu i minulé lekce. Co jste se zatím naučili?)

4. Kterou nejlepší radu si dnes odnesete?

5. „Vážím si ostatních lidí, ale pečlivě vybírám, kterým komentářům mám skutečně věnovat pozornost. Pokud posílí náš vztah, beru je vážně. Pokud na nás mají mít negativní dopad, rozhodla jsem se je ignorovat.“ Koho bychom vlastně měli poslouchat, a koho ne?

HLUBŠÍ STUDIUM

- › **Přečtěte si** Píseň Šalomounovu 4, 1–7. 10–11; 5, 10–16; 6, 4–12; 7, 1–9. Podtrhněte nebo zvýrazněte si to, co vás zaujalo. Jaká slova používají Šalomoun i Šulamit? Za jakým účelem? Vidíte nějaký vzestup při vyjadřování „komplimentů“, které si navzájem dávají?
- › **Zkoumejte** hlouběji Píseň Šalomounovu 8, 5–7. Použijte biblické komentáře nebo se na význam těchto veršů zeptejte svého kazatele nebo učitele.
 - Tyto verše jsou podle Francise Landyho umístěny v tematickém středu knihy.
 - Co je fascinující: Když se podíváte do původního hebrejského textu, slovo, které zaujímá „nejvyšší pozici“, je **šalhebetyâ**, což znamená doslovně „plamen Hospodinův“, ¹ jinak řečeno, v textu se výslovně objevuje k popisu lásky Boží jméno (láska je plamenem Hospodinovým).
 - Celá kniha je takto uzavřena v jednom verši – 8, 6. Biblický vykladač André LaCocquea uvádí, že „tato fráze (plamen Hospodinův) **shrnuje** a uzavírá celý chvalozpěv“.
- › **Zamyslete se:** „Romantický vrchol Písně přichází na konci básně, těsně před epilogem. Skrývá se v tom naučení: teprve poté, co pár zažil v manželství nejistoty, zkoušky a odpuštění, je schopen prožívat ještě hlouběji romantická potěšení z manželství. Píseň Šalomounova nás učí, že romantika se nejlépe rozvíjí po celou dobu závazku.“²
- › **Uvažujte:** „Pokud je lidská láska plamenem samotného Hospodina, pak nám Píseň říká, že tato lidská láska tím nejlepším, čeho je schopna, odkazuje na Pána lásky.“³
- › **Přečtěte si** Píseň Šalomounovu 8, 6 znovu a v mysli si uchovejte to, že původní hebrejský jazyk hovoří o „Hospodinově plameni“. Jaké důsledky přináší skutečnost, že text zde lásku popisuje jako samotný Boží plamen?
- › **Modlete se** za kvalitu své lásky k Bohu a k ostatním.

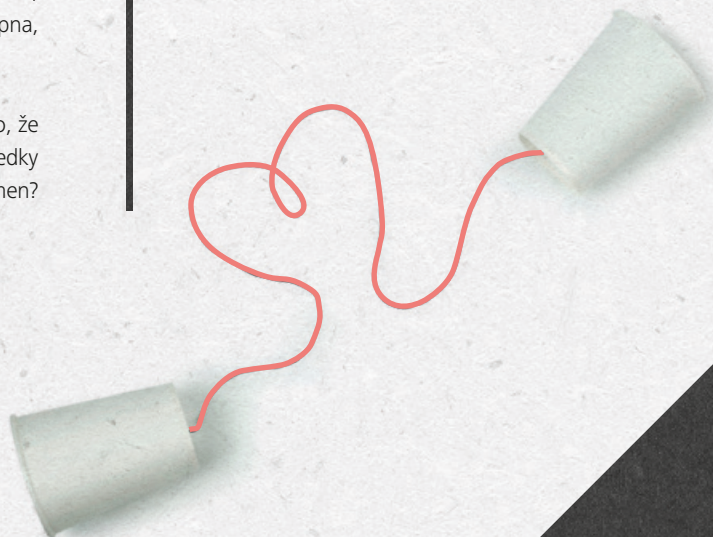

OSOBNÍ VÝZVA

Dnešní výzva spočívá v tom, že napíšeme slova uznání 5 až 10 lidem ve vašem životě (přítel, člen rodiny, kolega, někdo další pro vás důležitý...).

Nezastavte se v tomto bodu. Přemýšlejte o tom, jaká slova používáte ve svém kontaktu s druhými lidmi. Měli byste v tom něco změnit? Požádejte Ducha svatého, aby vás usvědčil z věcí, které potřebujete změnit, a připravte si plán, jak toho dosáhnout.

Ukončete toto uvažování čtením textů Píseň Šalomounova 8, 6, Přísloví 15, 1 nebo Filipenským 4, 8. Zapište si vybraný text, překreslete si ho, namalujte, přepište si ho pomocí verše písničky nebo jednoduše si ho zvýrazněte ve své Bibli. Můžete si nakreslit obrázek a sdílet jej na svých sociálních sítích.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: SNÍMKY MILÝCH OKAMŽIKŮ

Pomůcky: Mobilní telefon, aplikace pro sociální média (Instagram, Facebook, Twitter atd.) a Wi-Fi.

Popis aktivity:

Přemýšlejte o člověku, který je ve vašem životě něčím zvláštní, ať je to váš blízký přítel nebo někdo jiný, kdo je pro vás důležitý. Podívejte se na 4 fotografie zachycující úžasné chvíle, které jste spolu prožili a na které máte milé vzpomínky, a sdílejte je na svém Instagramu nebo jiných sociálních sítích. Přidejte k tomu nějakou pozitivní zprávu o tomto člověku: můžete vyzvednout jeho/její kvality nebo prostě vyjádřit poděkování atd.

Aplikace:

Z příběhu v této kapitole je zřejmé, že je opravdu důležité vyjadřovat to hezké, co vnímáme ve svých vztazích, ať už jde o přátelství, nebo milostné vztahy. Většinou předpokládáme, že ten druhý už ví, co si o něm myslíme, protože je to přece člověk, kterého máme rádi! Je však důležité a potřebné to občas vyjádřit konkrétními slovy. Jedním z pěti jazyků lásky⁴ je komunikace prostřednictvím potvrzujících slov. To se odehrává tehdy, když druhý člověk slyší a přijímá naše uznání způsobem, díky kterému si uvědomí, jak moc ho máme rádi. V Bibli najdeme mnoho příběhů, kdy slova měla moc a změnila život popisovaných lidí. Zdůrazňujte silné stránky vašeho vztahu a nakonec se přiblížíte „dokonalému páru“, kterým máte podle Boží vůle být.

AKTIVITA 2: NEJLEPŠÍ PÁR

Pomůcky: Pero a list papíru pro každého účastníka.

Popis aktivity:

Přemýšlejte o těch kvalitách nebo vlastnostech, které by se měly projevovat ve vašem milostném vztahu nebo ve vašem přátelství. Udělejte si seznam.

Ve kterých oblastech vašeho vztahu je už projevujete, a ve kterých by bylo dobré je začít jako pár uplatňovat? Jakým způsobem se je lze naučit projevovat?

Aplikace:

Pár, ať je ve vztahu přátelském, nebo milostném, musí tvořit tým, ve kterém vyhrávají nebo prohrávají oba společně. Pokud se pár považuje za tým, bude vždycky usilovat o to, co je výhodné pro oba dva, vždycky se ujistí, že jejich spoluhráč je v pořádku, aby mohli být oba v pohodě. Dnešní text nabízí řadu rad týkajících se toho, jak tvořit „dokonalý pár“. Každá z těchto rad je pro vás a vaše vztahy důležitá. Bible nám přináší spoustu příkladů, ze kterých se můžeme poučit. Když je dokážeme „přeložit“ do našeho současného kontextu, můžeme z nich vytěžit skutečně maximum. Přemýšlejte o páru jako o týmu dvou lidí, kteří hrají společně a chtějí dosáhnout stejného cíle. Pokud myslíme pouze na svoje vlastní dobro, pak tomuto týmu ubližujeme. Přemýšlejte nad vlastnostmi, které jste si zapsali, a hledejte způsoby, jak je můžete rozvíjet. To vám pomůže stát se tím nejlepším párem.

8

NEJLEPŠÍ Z NEJLEPŠÍCH

KLÍČOVÝ TEXT:

PÍSEŇ ŠALOMOUNOVA 1,1
A ZJEVENÍ 19,1–8

RADUJME SE A JÁSEJME A VZDEJME MU CHVÁLU; PŘIŠEL DEN SVATBY BERÁNKOVY, JEHO CHOŤ SE PŘIPRAVILA.

ZJEVENÍ 19,7

Rabín Akiva řekl: „Na celém světě neexistuje nic, co by se vyrovnalo dni, kdy Izrael obdržel Píseň písni, protože i když jsou všechny spisy svaté, Píseň písni je svatá svatých“ (Mišna, *Yadayim* III, 5). A v *Písni písni* Rabbah rabín Eleazar ben Azariah dodává: „Právě tak jsou všechna Písma svatá, ale Píseň písni je svatá svatých. Protože všechno v ní je úcta nebeská a přijetí nebeského jha.“¹

Tito mužové věřili, že romantický příběh Písně Šalomounovy obsahuje něco víc. Přenášeli obsah této knihy na vztah Boha k jeho lidu. A vystihli to přesně. Ellen G. Whiteová o tom říká toto:

Starý i Nový zákon používá manželský vztah jako obraz láskyplného a posvátného spojení, které existuje mezi Kristem a jeho lidem – vykoupenými, za které zaplatil cenu Golgoty. „Neboj se,“ říká, „tvým manželem je přece ten, jenž tě učinil, jeho jméno je Hospodin zástupů, tvým vykupitelem je Svatý Izraele; nazývá se Bohem celé země.“ „Navratte se, odpadlí synové, je výrok Hospodinův, neboť já jsem váš manžel“ (Izajáš 54,4.5; Jeremjáš 3,14). V *Písni písni* slyšíme hlas nevěsty: „Můj milovaný je můj a já jsem jeho.“ A se svou vyvolenou mluví ten, kdo je jejím „vůdcem mezi deseti tisíci“. „Celá jsi krásná, přítelkyně moje, poskvrny na tobě není.“ Píseň Šalomounova 2,16; 5,10; 4,7. (Ellen G. Whiteová, *Dopisy mladým zamilovaným*, str. 16)

Intimita a vzájemné doplňování vztahu lidského páru se velmi podobají vztahu Boha s jeho lidem. Pokud se důkladně seznámíme s *Písní Šalomounovou*, s Boží pomocí tuto podobnost odhalíme:

- › **Obdrželi jsme jeho jméno a identitu.** On je Kristus, my jsme křesťané (odvozeno od jména Christos).
- › **Společně sdílíme Eden.** Ježíš přijal svůj úděl v Getsemanské zahradě, abychom se mohli těšit ze stromu života v ráji.
- › **Sdílíme stejné podmínky.** Když přijmeme Ježíše do našeho života, pak nezáleží na našem původu nebo sociálním statusu. Spíše jde o to, abychom vyváženě milovali druhé lidi a oni stejně milovali nás.
- › **Sdílíme příležitost.** Kristus v nás vidí to nejlepší, jde nad úroveň povrchních projevů. Všichni máme nesmírnou hodnotu a měli bychom to tak cítit. Toto vědomí nám pomáhá vidět hodnotu ostatních lidí.

**CESTU ZPÁTKY
DO NEVINNOSTI
EDENU JE LEPŠÍ
ABSOLVOVAT
VE DVOJICI,
SPOLEČNĚ JAKO
PÁR S MILOVANÝM
ČLOVĚKEM A JAKO
PÁR S BOHEM.“**

- › **Společně sdílíme vnitřní krásu.** Díky Ježíši se můžeme radovat ze smíchu, laskavosti, humoru, vděčnosti, velkorysosti, služby, autentičnosti, soudržnosti a transcendence. Dokonce ani skvělý malíř Van Gogh neměl k dispozici tolik barev a textur.
- › **Máme podíl na našem odevzdání.** Po jeho boku se učíme dávat všechno, co máme a co jsme, v tom nejhlubším smyslu a ve všech oblastech lásky.
- › **Společně sdílíme čistotu.** S Ježíšem v našich srdcích si více osvojujeme dobré věci, vidíme je jasnější, čistější, zřetelnější a vytříbenější.
- › **Společně se těšíme.** Překonali jsme strach ze závazku a dokážeme se těšit z toho, že jsme převzali odpovědnost. Tím to však nekončí, pokračujeme dál.
- › **Sdílíme společný projekt.** S Ježíšem se časné stává věčným. Náš horizont se rozšiřuje do dálek, které jsme si nedokázali představit. A když to nejméně očekáváme, podíváme se na sebe a zjistíme, že jsme trpěliví, laskaví, čestní, chápaví, věřící, nadějní, odolní a dokonce nesmrtelní (k tomu dojde až na konci konce a na začátku nového začátku).
- › **Sdílíme společnou konverzaci.** Ježíš je rád, když s ním doma mluvíme, když mu otevíráme dveře a večeríme spolu. Tyto rozhovory nás učí, jaký smysl mají slova, která uzdravují, a jak je důležité sdílet čas s Ježíšem.

Milostný příběh mezi králem Šalomounem a Šulamitou obsahuje mnohem víc. Tato kniha je přítomná v mnoha dalších milostných příbězích, které zde začínají a zde také končí.

**Z EDENU NA NOVOU ZEMI,
ZASTAVME SE V PÍSNI
ŠALOMOUNOVĚ**

- › V Genesis 2 se Bůh prochází s Adamem a Evou. Je to dostupný Bůh, který rád hovoří s člověkem tváří v tvář. V Písni Šalomounově 5,2 milenec klepe na dveře své milované a touží po tom, aby byli spolu. Je to další příklad touhy být nablízku. Ve Zjevení 3,20 Ježíš klepe na dveře těch, které miluje, a touží, aby s nimi večerel. To je další příklad touhy být spolu.
- › V Genesis 2 se Adam a Eva radují z ráje. Příroda s množstvím detailů jim vypráví o milujícím Bohu, který všechno stvořil nádherné až do posledního detailu. Píseň Šalomounova opakovaně zmiňuje přírodu, pole a zvířata. Je to návrat do Edenů. Zjevení 21 nám představuje nový Jeruzalém jako zahradní město.

to, jako nádherný prostor, ve kterém přebývá Bůh se svými blízkými.

- › V Genesis 2 Bůh seždal Adama s Evou. Manželství je pro lidi přirozeným vztahem, po kterém touží. Je to duální vztah, ve kterém se lidé vzájemně doplňují. Píseň Šalomounova 3,6–5,1 staví svatební obřad do samotného středu knihy. Je to nádherný popis plný barev a krásy, vrcholící nejvznešenějším okamžikem páru, který překonal všechny sociální a emocionální překážky. Zjevení 19,1–8 se zaměřuje na svatbu Beránka a nádhernou oslavu celého vesmíru.

Uvedli jsme pouze několik příkladů, které nám poukazují na skutečnou realitu. Cestu zpátky do nevinosti Edenu je lepší absolvovat ve dvojici, společně jako pár s milovaným člověkem a jako pár s Bohem.

VŠICHNI JSME SKLADATELÉ A VŠICHNI JSME ZPĚVÁCI

Knihy Zjevení vykresluje oslavu, které se jednou budeme účastnit. Nebude to „nějaká“ oslava, ale bude to **OSLAVA**. Bude to čas na setkání, objetí, na banket a hudbu, ano, bude tam spousta hudby. Zjevení nám připomíná, že ta nejlepší opera nás teprve čeká. Já ji nazývám *Píseň písní všech písní*, oficiálně se však nazývá *Píseň Beránka* nebo *Píseň vykoupených*.

Nevíme toho moc o jejím hudebním žánru ani o nástrojích, které budou hrát doprovod, ale díky Janovi máme k dispozici část textu (upoutávku).

První část zní následovně:

„A zpívali novou píseň: „Jsi hoden přijmout tu knihu a rozlomit její pečeti, protože jsi byl obětován, svou krví jsi Bohu vykoupil lidi ze všech kmenů, jazyků, národů a ras a učinil je královským kněžstvem našeho Boha; a ujmou se vlády nad zemí.““ (Zjevení 5,9–10)

Je to zpráva s uznáním. Ježíš nás natolik miloval, že za nás dal všechno, abychom nemuseli mít problém zazpívat tolik vysokých C, kolik bude potřeba, aby to věděl celý vesmír.

Nejsou zde žádné lyrické texty, ale víme, jaký by měl být náš postoj během zpěvu, protože tu operu svým způsobem skládáme ze svých životů.

„A slyšel jsem hlas z nebe jako hukot množství vod a jako zvuk mocného hřmění; a znělo to, jako když hudebníci rozezvučí své nástroje. Zpívali novou píseň před trůnem, před těmi čtyřmi bytostmi a před starci. Nikdo nebyl schopen naučit se té písni než těch sto čtyřicet čtyři tisíce z obyvatel země, kteří byli vykoupeni. To jsou ti, kdo neporušili svou čistotu se ženami a zůstali panici. Ti následují Beránka, kamkoli jde. Ti jako první z lidstva byli vykoupeni Bohu a Beránkovi. Z jejich úst nikdo neuslyšel lež; jsou bez úhony...“ (Zjevení 14,2–5)

**ZJEVENÍ NÁM
PŘIPOMÍNÁ,
ŽE TA NEJLEPŠÍ
OPERA NÁS
TEPRVE ČEKÁ.“**

”

**DOSTALI JSME
SE K VRCHOLU.
KAŽDÝ ZJISTÍ, KDO
A JAKÝ JE BŮH. JE
STVOŘITELEM
A UDRŽOVATELEM.“**

Vidíme zde čtyři postoje. Postoj **čistoty**, tedy zanechání všeho, co je matoucí a temné. Postoj **následování Ježíše**, který je naším vzorem, a život v souladu s jeho poselstvím. Postoj **opravdovosti**, který vylučuje nesoulad a umožňuje žít v pravdě. A postoj **odevzdání**: Nemohu dosáhnout ospravedlnění vlastními skutky, musím se odevzdat tomu jedinému, kdo mě může očistit od mých hříchů, a tím je Ježíš.

Třetí část partitury *Árie Beránkovy*:

„A zpívali píseň Božího služebníka Mojžíše a píseň Beránkovu: „Veliké a podivuhodné jsou tvé činy, Pane Bože všemohoucí; spravedlivé a pravdivé jsou tvé cesty, Králi národů. Kdo by se nebál tebe, Pane, a nevzdal slávu tvému jménu, neboť ty jediný jsi Svatý; všechny národy přijdou a skloní se před tebou, neboť tvé spravedlivé soudy vyšly najevo.“ (Zjevení 15,3–4)

Dostali jsme se k vrcholu. Každý zjistí, kdo a jaký je Bůh. Je Stvořitelem a Udržovatelem, je Bohem, který nám pomáhá v růstu naší povahy a jednání. Je to nejsvětější Bůh, kterého musíme uctívat v reakci na jeho závazek vůči nám a na jeho věrné sliby.

Co mám ještě dodat? Na této premiéře musíme být, protože to bude skutečně **Velká opera (Opera Magna)**. A co víc, chceme být její součástí, chceme zpívat celou naší bytostí, plnou radosti a lásky. V tomto smyslu vám chci doporučit, abyste už začali zkoušet. Trénujte svůj hlas, aby vaše slova přinášela život. Zhluboka se nadechněte Ducha, který všechno vede k dokonalosti. Ale na prvním místě se naučte milovat tak, jak to od vás žádá Bůh.

A chci vám navrhnout, abyste si dopředu na tento zpěv zajistili místo vedle Šalomouna a Šulamit. Doufám, že vás uvidím poblíž.

**MODLITBA
DNE**

Drahý Bože, chci se naučit milovat druhé tak, jak chceš, abych je miloval. Pomoz mi zaujmout postoj čistoty, následování Ježíše, opravdovosti a odevzdání v lásce. Děkuji Ti za naději budoucnosti, kterou nám dáváš. Pomoz mi žít každý den podle zásad Tvého věčného království.

OTÁZKY

- 1. Co tě obzvlášť oslovilo v dnešním tématu? Proč tě to oslovilo?**

- 2. „Naučit se milovat druhé tak, jak chce Bůh, abych je miloval.“ Co to pro nás v tomto okamžiku znamená?**

- 3. Proč se manželský vztah srovnává se vztahem Boha k jeho lidu?**

- 4. Přečtěte si text Efezským 5,21–32. Všimněte si, jak Pavel cituje Genesis 2,24. Zaměřte se také na důležitost posledního verše (32). Hovořte o tom, že ve světle tohoto textu je manželství „typem“ vztahu Ježíše k církvi. Co si na základě tohoto textu myslíš o manželství? A co si myslíš o vztazích obecně?**

- 5. Co pro tebe bylo největší lekcí nebo tím, co si z této studie Písně Šalomounovy odneseš? Které nedorozumění otázky ti zůstaly? Diskutujte o nich ve skupině.**

MOJE OSOBNÍ MYŠLENKY

Co z těchto lekcí tě nejvíce ovlivnilo? Jak to uplatníš ve svém životě?

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper has a slightly textured appearance with some minor blemishes or specks.

HLUBŠÍ STUDIUM

- › **Podívejte se znovu** na autorův seznam kvalit, které podle Písně Šalomounovy sdílíme s Ježíšem.

 - Ve svém notebooku si nakreslete stejnou tabulku se třemi sloupci, jako je ta níže. Přemýšlejte o tom, jak můžete použít každou vlastnost ve vašem vztahu s Ježíšem a ve vašem vztahu s vaším (nynějším nebo budoucím) partnerem. Poslední sloupec můžete změnit pro svého přítele nebo blízkého člena rodiny.
- › **Prozkoumejte** čtyři slova, která se v řeckém originálu Bible používají pro lásku. Co znamená každé z nich? Požádejte o pomoc svého kazatele nebo duchovního učitele.

 - Věděli jste, že řecký překlad Starého zákona, Septuaginta, používá řecké slovo agapé k popisu lásky v Šalomounově písni? *Agapé* je slovo, které popisuje obětavou Boží lásku v Novém zákoně. Proč bychom měli přemýšlet o druhu lásky, o které se píše v Písni Šalomounově? Jaký ideál to před nás staví?
- › **Zamyslete se** nad vrcholem Písně Šalomounovy 8,6: „Pokud je plamen lásky – žárlivost lásky – mezi mužem a ženou skutečně plamenem Hospodina, pak Píseň Šalomounova **tuto lidskou lásku výslovně popisuje jako lásku, která má původ v Bohu**, jako „jiskru ze svatého plamene“. Je to tedy **svatá láska**. Tento závěr má zásadní význam pro celé čtení Písně písni a pro **kvalitu a motivaci** lidské sexuální lásky. Píseň 8,6 otevřeně vysvětluje to, co již mělo implicitní význam, když Šulamitka žádá svoje ženské společnice, aby **neprobouzely lásku dříve, než bude připravená** (2,7; 3,5; 8,4). **Milostný vztah není pouze krásný, zdravý a dobrý, ale je také svatý.**“²
- › **Přečtěte si** Genesis 1–3 a Zjevení 21,1–7. Odkud pocházíme? Co nás čeká v budoucnosti s Bohem? Co z těchto pasáží vás nejvíce ovlivňuje? Jakým způsobem by měla minulost (začátek) a budoucnost příběhu lidstva ovlivnit to, jak prožíváme přítomnost?
- › **Prozkoumejte** další biblické pasáže, které hovoří o Bohu jako o milenci nebo manželovi. Začneme textem Izajáše 62,5, Ezechiela 16,8 a knihou Ozeáš. Které další verše jste našli?
- › **Modlete se** za další kroky, které po studiu těchto přednášek o Písni Šalomounově podniknete. Požádejte Boha, aby vám pomohl zformulovat vaši osobní výzvu, která vám pomůže růst a činit správná rozhodnutí ve vašem vztahu, zejména ve vašich milostných vztazích (současných i budoucích).

Jak to uplatním ve svém životě

CHARAKTERISTIKA	...s Ježíšem	...s mým (budoucím) partnerem/manželem
Sdílíme jméno a identitu.		
Sdílíme Eden.		
Sdílíme stejnou okolnost.		
Sdílíme stejné příležitosti.		
Sdílíme vnitřní krásu.		
Sdílíme naši oddanost.		
Sdílíme čistotu.		
Sdílíme oslavy.		
Sdílíme projekt.		
Sdílíme konverzaci.		

OSOBNÍ VÝZVA

Došli jsme k závěru přednášek o Písni Šalomouna. Je pravdou, že téma lásky, vztahů a manželství je dnes stejně aktuální jako kdykoliv jindy v minulosti. Všichni toužíme prožívat naplňující vztahy. Chceme milovat a být milováni. Zakusit opravdovou lásku. Neskončíme toto studium dříve, než je dobře pochopíme a začneme realizovat v našich okolnostech.

Věnujme se lásce, vztahům a zvláště manželství naprosto cíleně. Volba životního partnera je jedním z nejdůležitějších rozhodnutí, která ve svém životě uděláte. Určitě si zaslouží dostatek času na přemýšlení a získávání poučení od ostatních, abychom jako následovníci Ježíše pochopili Boží záměr pro lásku. Nakonec, "lidé, kteří mají dobré manželství, nemají 'šťěstí v lásce'. Je to proto, že jdou po své cestě s určitým cílem a záměrem."³

Dále najdete několik možností, ze kterých si můžete vybrat svůj závěr a plán.

1. Udělejte si trochu času, abyste si znovu pročtli všechny lekce. Na volnou stránku si запиšte své myšlenky, kterými uzavřete tuto cestu. Co vás nejvíce ovlivnilo? Jaké plánujete další kroky? Položte si následující otázky:⁴

- a.** Jak Duch svatý využil toto vaše studium Písne Šalomounovy, aby rozšířil vaše pochopení evangelia?
- b.** Ve kterých oblastech své osoby byste chtěli růst na základě studia Písne Šalomounovy?
- c.** Jak vám toto studium Písne Šalomounovy pomohlo v lepším porozumění Boží lásky?

2. Udělali jste si čas na naplnění některé z osobních výzev nebo hlubší studium? Teď je ideální chvíle k tomu, abyste se k tomu vrátili a udělali to. Z osobní výzvy si můžete dokonce udělat týdenní, měsíční nebo roční cíl.

3. Na celou Píseň Šalomounovu jsme měli pouze 8 kapitol. Nemuselo vám to stačit. Možná máte stále nějaké otázky a budete si chtít všechny kapitoly projít ještě jednou. Abyste pronikli hlouběji do textu, můžete použít jiný překlad Bible s komentářem nebo další studijní materiál. Pokud chcete, požádejte svého kazatele, přítele nebo učitele, aby vám doporučil nějaký podobný zdroj. Důležité je použít studijní text jako nástroj, který vám pomůže textu porozumět co nejlépe.

4. Promluvte si se svým kazatelem nebo učitelem a použijte toto studium jako příležitost k zorganizování biblických studijních skupin, k vytvoření otázek a odpovědí, k rozhovorům, osobním rozhovorům atd., abyste trvale rostli v poznání Boha, lásky, vztahů, sexu, známosti a zralé samostatnosti. Nenechávejte si svoje otázky či myšlenky pro sebe. Rosteme tím, nakolik se sdílíme s druhými lidmi. Může nás také zajímat to, jak řešit další problémy, které jsme v těchto přednáškách přímo neřešili a které nás zajímají, jako je rozvod, pornografie, masturbace, gender... Ať však děláte cokoli, pamatujte, že Bůh je láska a že všechno, co plánujeme, říkáme nebo děláme, musí být motivováno touto láskou.

5. Čerpejte z moudrosti ostatních.

a. Byla napsána spousta knih o lásce a vztazích, které nám mohou velice prospět v našich vztazích. Nyní je ta správná chvíle, abyste si vybrali nějakou dobrou knihu o lásce, sexu nebo vztazích a udělali si čas na její přečtení, ať už sami, s přáteli, s blízkým člověkem nebo s manželem. Čtěte aktivně, zvýrazněte si to, co je pro vás důležité, a запиšte si svoje vlastní komentáře a výstupy. Zde předkládám několik návrhů:

- *Posvátnost manželství*, Gary Thomas
- *5 jazyků lásky*, Gary Chapman
- *Smysl manželství*, Timothy Keller
- *Spojení srdcí*, Nancy a Ron Rockeyovi

Při sledování nebo při čtení uplatňujte zásadu apoštola Pavla zapsanou v 1. Tesalonickým 5,21: „Všecko zkoumejte, dobrého se držte.“ Udělejte si vlastní názor na toto důležité téma a požádejte Ducha svatého, aby vás vedl.

b. Kromě knih si můžete o tématu poslechnout také podcasty, kázání atd. Zde je několik příkladů (v angličtině):

- Série Láska & Manželství, Storyline Church (Nelita Crawford a Ty Gibson): <http://bit.ly/loveandmarriageStoryline>
- Proč Ježíš nemůže být tvým přítelem, který by všude chodil s tebou (Darlye Innocent, Adventistické křesťanské společenství): <http://bit.ly/whyjesusnoboyfriend>
- Materiály pro páry: <https://family.adventist.org/people/couples>

6. Zamyslete se nad otázkami, které pro vás mohou být problematické: Je pro vás závazek problémem? Proč? Bojíte se toho, že se něco pokazí a může to „skončit rozvodem“? Hledáte falešné bezpečí v nezávazném vztahu, protože stejně nakonec většina lidí skončí rozvodem? Možná že statistiky, které jste slyšeli, neodrážejí přesně skutečnost lidí, kteří se řídí Božími radami.

a. Podívejte se na tento článek o rozsahu rozvodů mezi křesťany: <http://bit.ly/Christiandivorce> a získejte jiný pohled na realitu. Jakou naději vám nabídl tento výzkum?

b. Věděl jsi, že?

- „Nárůst smutku, sebevražedných myšlenek, sebevražedných plánů a pokusů o sebevraždu rostl s počtem sexuálních partnerů ve všech rasových a etnických skupinách.“ (Vztah mezi více sexuálními partnery a duševním zdravím u adolescentních žen. <http://bit.ly/EffectsMultipleSex>)

- „Počet sexuálních partnerů, který přinesl největší pocit štěstí v předchozím roce, byl vypočítán na jednoho.“ (Peníze, sex a štěstí: empirická studie. <http://bit.ly/Sexandhappiness>)

c. Teď se zamysli nad svými vztahy. Co udělat, aby byly tvoje vztahy hlubší (přátelství / když spolu chodíte / manželství)? Jaké praktické kroky pro to musíš udělat? Pamatuj na to, že první krok je třeba udělat během příštích 72 hodin.

7. Které (obtížné) otázky ohledně lásky si musíte položit? Udělejte to teď.

AKTIVITY

AKTIVITA 1: REKONSTRUKCE RÁJE, ROZVÍJENÍ VZTAHU

Pomůcky: Ploché bílé nebo světle zbarvené malé kamínky, 1 průhledná nádoba, půda pro rostliny, semena květin nebo aromatických rostlin, 2 dekorativní krabice z lepenky nebo ze dřeva (například malá truhla), permanentní popisovač.

Popis aktivity

Tuto aktivitu lze provádět jednotlivě, ve dvojici nebo ve skupině. Tuto aktivitu můžete dělat tak dlouho, jak budete chtít.

Příprava:

- Na ploché kamínky napište slova nebo krátké fráze, které budou popisovat a připomínat situace, scény, krajiny, osobní vztahy, vztah s Bohem, činnosti, nádheru obou rájů – ráje v Edenu a budoucího obnoveného ráje na nové zemi. Vložte kameny o zahradě Eden do jedné krabice a kameny o nové zemi do druhé. Teď vyberte zvláštní místo pro prázdnou průhlednou nádobu a dvě krabice.

Aktivita:

- Během doby určené k realizaci této aktivity si každý účastník vybere kámen z každé krabice (celkem 2 kameny) a umístí je na dno nádoby. Například: vyberte si kameny brzy ráno po osobní pobožnosti nebo než odejdete z domu nebo než půjdete spát nebo pokaždé, když se setkáte se svým blízkým, nebo když se sejde skupina mládeže nebo každý pátek při západu slunce nebo v sobotu atd.
- Jakmile jste vložili do nádoby všechny kameny, které jste chtěli, určete si speciální dobu, kdy je zasypete půdou. Nakonec do ní zasadte semena a počkejte, až vyklíčí.

Aplikace

Pěstování vztahů je rekonstruování původního Božího plánu pro Adama a Evu v ráji Eden. Tímto způsobem bude obnoven život v ráji na nové zemi. Tento příklad rekonstrukce nám tady a teď připomíná, odkud pocházíme a kam směřujeme. Pomáhá nám především růst v identitě, v poznání toho, kdo jsme, a v uznání skutečnosti, že nás Stvořitel učinil z lásky a pro lásku. To všechno může znázornit růst semene, které pro svůj růst vyžaduje láskyplnou péči a dobrou půdu. Je to také metaforou toho, že naše vztahy jsou zakořeněny v Boží lásce, o které nám vypovídá Eden a kterou budeme plně prožívat na nové zemi.

AKTIVITA 2: JSME V TOM SPOLEČNĚ

Pomůcky: fixy k psaní, papír pro výrobu karet nebo pohlednic, známky a nálepky. Aplikace pro úpravu karet (volitelná).

Popis aktivity

Tuto aktivitu lze provádět jednotlivě, ve dvojici nebo ve skupině.

- › Kreativně navrhnete různé karty nebo pohlednice se zprávami nebo slogany různých vlastností, které podle autora sdílíme (viz první část lekce 8). Například „Sdílíme vnitřní krásu“, „Sdílíme příležitost“. Zajímavý design můžeme připravit v programu na počítači nebo na tabletu a použít hezké písmo.
- › Následující týden sdílejte aspoň jednu kartu nebo pohlednici na sociálních médiích. Můžete také někomu darovat. Udělejte si čas a vysvětlíte lidem, že toto je způsob sdílení autentické lásky, kterou nám Bůh nabízí.

Aplikace

Šalomoun ve své moudrosti od Boha předal druhým poznání toho, jak bychom měli milovat, a my se i dnes můžeme poučit z jeho umění a hloubky. Sdílení obsahově hlubokých, uměleckých zpráv, třeba jen krátkých, na sociálních médiích může být způsob, jak předávat zprávu o Boží lásce ostatním, vyzvat je k zamyšlení a také k tomu, aby to sami zkusili prožít.

AKTIVITA 3: MODLITBA

Náš společně strávený čas ukončíme modlitbou – buď tichou modlitbou, nebo ve skupinách 3 nebo 4 lidí. Zaměřte se na následující modlitební podněty:

- › **Lepší než kdokoli jiný:** Požádejte Boha, aby vám pomohl rozpoznat nejkrásnější píseň, abyste pocítili nostalgii po světě, pro který jsme byli stvořeni, a ocenili vztahy lásky, které v tomto světě začaly.
- › **Největší krása:** Požádejte Boha, aby nám otevřel oči, abychom mohli objevit krásu, kterou dokážou spatřit pouze moudré oči.
- › **Nejlepší láska:** Ať milujeme pravou a hlubokou Boží láskou, ať se ze všeho radujeme, dáváme všechno ve správný čas a ve správné situaci.
- › **Nečistší láska:** Požádejte Boha, aby nám pomohl prožívat a budovat co nejvyšší vztahy, které by se daly pojmenovat přídavnými jmény zamilovaných lidí.
- › **Nejpřínosnější smlouva:** Požádejte Boha, aby nám pomohl překonat strach ze závazku a pomohl vám navázat hluboké a trvalé vztahy.
- › **Nejlepší projekt:** Ať se naše láska podobá spíše mořské houbě, a ne ústřici, ať je to láska osmi pozitivních synonym, o kterých jsme četli v 1. Korintským 13.
- › **Nejlepší slova:** Ať se Bůh dotkne našich rtů, abychom vždycky promlouvali životodárná slova plná lásky.
- › **To nejlepší z nejlepšího:** Ať každý z našich vztahů ukazuje na novou zemi, protože jsme se naučili opravdově milovat, tak jak si přeje Bůh, abychom milovali druhé.

OPERA MAGNA NEJMILEJŠÍ PÍSEŇ

Původní titul: Opera Magna: El cantar más bello
©2021 Youth Department of the Inter-European
Division of the Seventh-day Adventist
Schosshaldenstrasse, 17, 3006, Bern, Switzerland
youth@eud.adventist.org

Původní rukopis byl napsán ve španělštině a byl přeložen do angličtiny. Anglický text se stal textovou předlohou pro překlad do všech ostatních jazyků.

ODPOVĚDNÝ REDAKTOR:

Jonatán Tejel

EDITOR A MANAŽER PROJEKTU:

Alexandra Mora

AUTOR HLAVNÍHO TEXTU:

Víctor Armenteros

PŘEKLAD DO ANGLIČTINY:

Alexandra Mora

PŘÍSPĚVATELÉ:

Nerea Armenteros, Narcis Dragomir, Sarai de la Fuente Gelabert, Samuel Gil, Sayei Méndez, Alexandra Mora, Javier Palos Ibáñez, Silvia Palos Ibáñez, Loida Pamplona.

PŘEKLAD DO ČEŠTINY:

Josef Hrdinka

ODPOVĚDNÁ REDAKTORKA ČESKÉHO VYDÁNÍ:

Michaela Hrachovcová

DESIGN A SAZBA:

Simon Eitzenberger (simon.eitzenberger@desim.de)

IMAGES:

[shutterstock.com](https://www.shutterstock.com), [unsplash.com](https://www.unsplash.com)

Tento materiál se doporučuje pro použití během Modlitebního týdne mládeže 2021.

Pokud není uvedeno jinak, biblický text se cituje z Českého ekumenického překladu.

Tento tištěný materiál je povoleno používat v rámci místních sborů, ve skupinách mládeže a jako pomůcka pro křesťanské vzdělávání. Jeho obsah se však nesmí kopírovat a šířit v žádné jiné formě bez písemného souhlasu vydavatele. Obsah textu se nesmí žádným způsobem měnit. Všechna práva jsou vyhrazena.

První vydání 2021

Vytiskla Tiskárna ARTRON s.r.o., Boskovice

ISBN: 978-80-7172-580-0

Svůj názor nebo postřehy o tomto materiálu nám můžete předat zde:

<http://bit.ly/OperaMagnaSurveyCZ>

POZNÁMKY

JAK VYTĚŽIT Z TOHOTO MATERIÁLU MAXIMUM

- ¹ Ellen G. Whiteová, *Cesta ke Kristu*, str. 93. Převzato ze stránky egwwritings.org

KAPITOLA / PRVNÍ

- ¹ <http://bit.ly/oldestlovepoem>
- ² Aristoteles řekl toto: "A proto, jelikož jejich přirozenou formu (lidských bytostí) rozdělili (bohové) na dvě části, každá z nich touží po té druhé polovině, a tak ji obejmou svými rukama a navzájem se spojí..." *Symposion*, Platón, str. 27. Podle řecké mytologie se jeví, že první stvořené bytosti byly duální (dvě hlavy, čtyři ruce a čtyři nohy apod.), které trávily celý den tím, že chodily okolo sebe a dělaly hluk. To řecké bohy unavovalo - a proto je rozdělili na poloviny.
- ³ Toto není osoba, ale spíše sbírka egyptských milostných nápisů ze 13.–12. století před Kristem, které se nacházejí v Knihovně Chester Beatty v irském Dublinu. <http://bit.ly/ChesterBeattyLove>
- ⁴ <https://www.thewishfulbox.com/portfolio/into-the-wild-a-poem-for-nature/>

KAPITOLA / DRUHÁ

- ¹ Jedním z mnoha obdarování autora Víctora je jeho znalost hebrejského originálu. Zvýrazněné texty na začátku každé kapitoly v originálním textu přeložil a parafrázoval sám Víctor a můžete si povšimnout, že se mírně odlišují od vašeho překladu Bible.
- ² <http://bit.ly/OperaJewelSong>
- ³ Speedy je specifický model kabelek Louis Vuitton.
- ⁴ Jen Wilkin (2018). *In His Image: 10 Ways God Calls Us to Reflect His Character / K jeho obrazu: 10 způsobů, jak nás Bůh zve, abychom odráželi jeho povahu*, Illinois, USA: Crossway, str. 153.

KAPITOLA / TŘETÍ

- ¹ *Confringing Christianity / Konfrontace křesťanství*, str. 141.
- ² Tamtéž, str. 160.
- ³ Zdroj: Richard M. Davidson: Is God Present in the Song of Songs? / Obsahuje Píseň písní Boha?/. Dostupné na: academia.edu.

KAPITOLA / PÁTÁ

- ¹ <http://bit.ly/InterviewingKate>
- ² Gary Thomas (2013). *The Sacred Search*, Colorado, USA: David C Cook, str. 22.

KAPITOLA / ŠESTÁ

- ¹ Gary Thomas (2013). *The Sacred Search*, Colorado, USA: David C Cook, str. 144.
- ² Tamtéž, str. 45–46.
- ³ Tamtéž, str. 59–60.
- ⁴ Tamtéž, str. 50.
- ⁵ Tamtéž, str. 209.
- ⁶ Zdroj: Richard M. Davidson: Is God Present in the Song of Songs? /Obsahuje Píseň písní Boha?/. Dostupné na: academia.edu.

KAPITOLA / SEDMÁ

- ¹ Na základě literárních prostředků použitých v hebrejském originále víme, že toto je mezní pozice. Zdroj: Richard M. Davidson (2007). *Flame of Yahweh: Sexuality in the Old Testament / Plamen Jahveho: Sexualita ve Starém zákoně*, Massachusetts: Hendrickson Publishers, str. 624. Stojí za to přečíst si 13. kapitolu "Sexualita v Písní písní: Svatý svatých" a kapitolu 14 "Sexualita v Písní písní: Plamen Hospodinův."
- ² Jay Harvey (2018). *Knowing the Bible: Song of Solomon / Poznání Bible: Píseň Šalomounova*, 12týdenní studium, kapitola 10, "10 týden: Obnovené dovršení." [verze pro Kindle] Uvolněno z Amazon.com.
- ³ Richard M. Davidson (2007). *Flame of Yahweh: Sexuality in the Old Testament*, Massachusetts: Hendrickson Publishers, str. 630, 631.
- ⁴ Viz *Pět jazyků lásky* od Gary Chapmana.

KAPITOLA / OSMÁ

- ¹ <http://bit.ly/GodIsraelAsLovers>
- ² Richard M. Davidson (2007). *Flame of Yahweh: Sexuality in the Old Testament / Plamen Jahveho: Sexualita ve Starém zákoně*, Massachusetts: Hendrickson Publishers, str. 630.
- ³ Steve Watters, citováno z knihy *The Sacred Search / Posvátné hledání*/ str. 80.
- ⁴ Převzato od Jay Harvey (2018). *Knowing the Bible: Song of Solomon / Poznání Bible: Píseň Šalomounova*, 12týdenní studium, kapitola 10, "12 týden: Shrnutí a závěr". [verze pro Kindle] Uvolněno z Amazon.com.

Pokud si *Píseň Šalomounovu* přetvoříme jako svoji vlastní a dovolíme, aby vedla naše životní příběhy, staneme se nádhernou sbírkou milostných písní. Seznamuje nás s melodiemi Východu a učí nás, jak si projevovat náklonnost, jak vést dialogy, projevovat si úctu a dokonce i dobrému sexu.

Těchto osm kapitol nám nabídne vzrušující zkušenost společně s velkolepým poselstvím Bible, které má moc dotknout se nás v hloubi naší duše.

„Vzácný strom lásky, který má svůj původ v nebi, přináší ovoce, jako je mírnost, něha, trpělivost, schopnost nenechat se vyprovokovat, všechno snášet, mít naději a vytrvat. Pokud se budeme o tento strom starat, zůstane stále zelený, větve mu neuschnou a listí neuvadne. Je nesmrtelný a věčný, protože ho bude neustále svažovat nebeská rosa“ (Ellen G. Whiteová, *Testimony Treasures / Poklady svědectví*, sv. 1, str. 209).

Seventh-day
Adventist® Church
INTER-EUROPEAN DIVISION

Oddělení služby mládeži,

Inter-Evropská divize Církve adventistů sedmého dne,
Schosshaldenstrasse 17, 3006 Bern, Švýcarsko